Ετος Δ'. | Εκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. | Εν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 1|13 Αὐγούστου 1884 | Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ρούβλ. 16. | Αρ. 79.

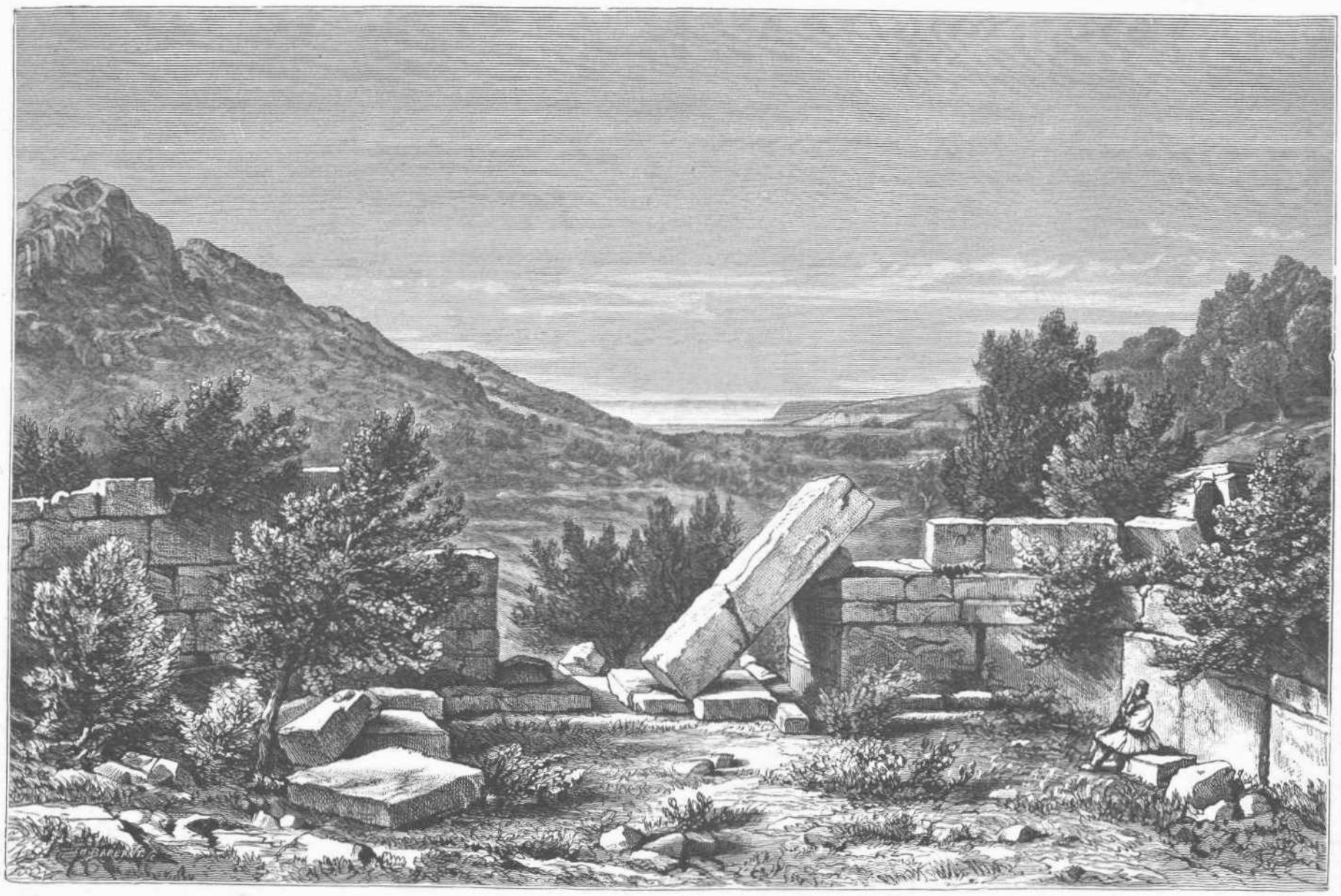

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἀρχαία πύλη τῆς Μεσσήνης. — Περὶ τῆς νοημοσύνης τῆς γυναικός, κ. τ. λ. — Ἡ Θεοδώρα, ὑπὸ Κλέωνος Ῥαγκαβῆ. — Κινεζικὸν τεϊοπωλεῖον ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ. — Ἡ σύζυγος τοῦ ναύτου. — Δανεισταὶ προξενηταί. Πολωνικὸν Διήγημα (συνέχεια). — Εἰς τοὺς ναύτας τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη. — Οἱ δύο ἀμερικανοὶ νάννοι. — Ἡ ἰσάτις ἢ κυανῆ ἀλώπηξ. — Διάφορα. — Αἰνίγματα καὶ λύσεις. — Γραμματοκιβώτιον.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ μεγάλη πύλη τῆς Μεσσήνης. — Ἡ Θεοδώρα καὶ ὁ Ἐκηβόλος ἐν Κυρήνῃ. — Ἡ Ἰωάννινα Ἱκετεύουσα τὴν Ἀφροδίτην ἐν τῷ Παραδείσῳ τοῦ Ἡραίου. — Κινεζικὸν τεϊοπωλεῖον ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ. — Ἡ σύζυγος τοῦ ναύτου. — Οἱ ἀμερικανοὶ νάννοι. — Ἡ ἰσάτις. (Κυανῆ ἀλώπηξ.)

ΑΡΧΑΙΑ ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 97.)

Ἡ παρατεθειμένη σήμερον εἰκὼν παριστᾷ τὰ σωζόμενα ἐρείπια τῆς μεγάλης ἐν Μεσσήνῃ τῆς Πελοποννήσου πύλης, ὑφ' ἣν διήρχετο ἡ ὁδὸς ἡ ἀπὸ Μεσσήνης εἰς Μεγαλόπολιν ἄγουσα. Ἡ πύλη αὕτη, ἀριστούργημα ὀχυρωματικῆς τέχνης, ἦτο εἶδος φρουρίου, περιβαλλομένου ὑπὸ δύο τετραγώνων ὀχυρῶν πύργων. Δύο πύλαι συνεχόμεναι διὰ στρογγύλης αὐλῆς ἀπετέλουν ἀνέκαθεν τὸ ὅλον οἰκοδόμημα, οὗ πολλὰ διεσώθησαν μέχρι σήμερον λείψανα. Τὰ τὴν πύλην περιβάλλοντα τείχη, ἐκ μεγάλων ὀγκολίθων κατεσκευασμένα, διατηροῦνται εἰσέτι εἰς ὕψος ἱκανόν, καὶ ἡμιτεθαμμένα ἐντὸς τῶν πυκνῶν θάμνων, τῶν τὴν πεδιάδα καλυπτόντων, ὡραίαν παριστῶσιν εἰκόνα ἀρχαίου μεγαλείου καὶ δόξης, καὶ πολὺ δικαίως διεγείρουσι τὸν θαυμασμὸν τῶν περιηγητῶν, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ἡ Μεσσηνία εἶναι μία τῶν περιεργοτέρων τῆς Πελοποννήσου χωρῶν.

Ἡ χερσόνησος, ἡ ὑπὸ τῶν ἐθνογράφων ἡ χερσόνησος τοῦ Αἵμου ἢ τῶν Βαλκανίων ὀρέων συνήθως καλουμένη, καταλήγει πρὸς μεσημβρίαν εἰς δύο εὐρείας πεδιάδας τῆς Πελοποννήσου, τὴν τῆς Λακωνίας καὶ τὴν τῆς Μεσσηνίας. Καὶ ἡ μὲν τῆς Λακωνίας πεδιάς, διαβρεχομένη ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Εὐρώτα, καταλήγει εἰς τὸν ἀρχαῖον λακωνικὸν κόλπον, σήμερον κόλπον τοῦ Μαραθωνησίου, ἡ δὲ δυτικὴ πεδιάς, ἡ τῆς Μεσσηνίας, χωριζομένη ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἀποκρήμνων τοῦ Ταϋγέτου βράχων, περιβρέχεται ὑπὸ τοῦ Παμίσου καὶ καταλήγει εἰς τὸν ἀρχαῖον κόλπον τῆς Κορώνης, τὸν σήμερον κόλπον τῶν Καλαμῶν καλούμενον. Αἱ δύο αὗται εὔφοροι πεδιάδες ὑπῆρξαν ἐν ἀρχαιοτάτοις ἤδη χρόνοις κέντρα πολιτισμοῦ, διότι ἐν αὐταῖς ὁ ἐξ Ἀσίας πολιτισμός, αἱ λατρεῖαι, αἱ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι τὰς πρώτας ἔθεσαν ῥίζας. Αἱ μυθικαὶ παραδόσεις, ἀναρίθμητοι καὶ ποικίλαι, δηλοῦσιν ἡμῖν ὅτι πλεῖστοι ὅσοι λαοὶ ἐκ διαφόρων χωρῶν ἦλθον καὶ κατῴκησαν τὰς καρποφόρους ταύτας πεδιάδας, ὧν οἱ πρῶτοι κάτοικοι ἦσαν οἱ παναρχαιοι ἐκεῖνοι Πελασγοί, οὕς, ὡς τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἀγνοοῦντες, οἱ Ἕλληνες, ἐξέλαβον ὡς γηγενεῖς καὶ αὐτόχθονας, δηλ. ὡς γεννηθέντας ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς, ἐκ τῶν βράχων καὶ τῶν δένδρων τῆς χώρας. Τῶν παναρχαίων τούτων Πελασγῶν διάφοροι διεσώθησαν ἐν τῇ χώρᾳ αἱ λατρεῖαι, καὶ ἰδίως ἡ λατρεία τοῦ ὑψίστου θεοῦ, τοῦ Διός, ἐν Σπάρτῃ, ἡ τοῦ Διός, τοῦ Ἰθωμάτα, ἐν Ἰθώμῃ τῆς Μεσσηνίας, ἥτις ἀνακαλεῖ ἡμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ Λυκαίου τῆς Ἀρκαδίας τελουμένας ἀνθρωποθυσίας. Τολμηροὶ θαλασσοπόροι καὶ πειραταὶ ἐξ Ἀσίας, οἱ Κᾶρες καὶ Λέλεγες, δὲν ἐβράδυνον νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐν Μεσσηνίᾳ, ἔνθα ἔκτισαν τὴν πόλιν τῆς Ἀνδανίας, πρῶτον αὐτῶν κτίσμα, καὶ μετέφερον τὴν λατρείαν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ ἰδίως τῶν Διοσκούρων. Μετὰ τοὺς Κᾶρας ἦλθον οἱ Αἰολεῖς, οἵτινες εἰσὶν οἱ θεμελιωταὶ τῆς Βασιλίδος καὶ τῆς Πύλου. Αἰῶνες παρῆλθον καὶ τοὺς Αἰολεῖς διεδέχθησαν οἱ Ἀτρεῖδαι, ἡ ἀπὸ τοῦ Πέλοπος ἕλκοντες τὸ γένος, οἵτινες ἥνωσαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν ὁλόκληρον τὴν Μεσσηνίαν καὶ τὴν Λακωνίαν. Αἱ παραδόσεις τοῦ Μενελάου, τῆς Ἑλένης καὶ ἄλλων ἡρώων ἀνήκουσιν εἰς τοὺς χρόνους τούτους.

Ἦλθον κατόπιν οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι, καὶ οἱ Δωριεῖς, εἰσβαλόντες εἰς τὴν Πελοπόννησον, καθυπέταξαν τὴν χώραν οὐχὶ τοσοῦτον διὰ τῆς ἰσχύος τῶν ὅπλων ὅσον διὰ μέσων εἰρηνικῶν. Ἡ χώρα διῃρέθη εἰς πέντε ἐπαρχίας, καὶ οἱ φίλεργοι αὐτῆς κάτοικοι ἀνέδειξαν αὐτὴν πλουσίαν καὶ εὐδαίμονα· ἀλλὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην φθονήσαντες οἱ πέραν τοῦ Ταϋγέτου οἰκοῦντες Λακεδαιμόνιοι, ἐπέπεσαν κατὰ τῆς εὐφόρου τῆς Μεσσηνίας πεδιάδος, καὶ ἤρξαντο οἱ πεισματώδεις ἐκεῖνοι πόλεμοι, οἱ γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν μεσσηνιακῶν. Ὁ πρῶτος μάλιστα τῶν πολέμων, εἴκοσιν ὅλα διαρκέσας ἔτη, ὑπῆρξε καταστρεπτικώτατος διὰ τὴν Μεσσηνίαν, ἥτις ὑπέκυψεν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Λακεδαιμονίων. Ὀγδοήκοντα ἔτη μετὰ ταῦτα οἱ Μεσσήνιοι μὴ ἀνεχόμενοι πλέον τὸν μισητὸν ζυγὸν ἐπανέστησαν, ὅπως ἀποτινάξωσιν αὐτόν. Ἀριστόδημος, ὁ τῶν Μεσσηνίων ἀνδρεῖος στρατηγός, ἐξετέλεσε κατὰ τὸν δεύτερον τοῦτον μεσσηνιακὸν πόλεμον θαύματα ἀνδρίας καὶ ἐπὶ δεκαεπτὰ ὅλα ἔτη ἀντέστη κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ Μεσσήνιοι ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν δύναμιν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ ἐγκαταλείψαντες τὴν γενέτειραν αὐτῶν γῆν ἀνεζήτησαν εἰς ξένας χώρας νέαν πατρίδα. Ὁ τρίτος μεσσηνιακὸς πόλεμος ἐξερράγη τῷ 455 π. Χρ. καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἐντελῆ ἐρήμωσιν καὶ καταστροφὴν τῆς ἄλλοτε εὐδαίμονος καὶ πλουσίας χώρας.

Μόλις δὲ κατὰ τὸ 369 π. Χρ. ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς ἀπελευθερώσεως. Ἐπαμεινώνδας ὁ Θηβαῖος, εἰσβαλὼν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀπηλευθέρωσε τοὺς Μεσσηνίους καὶ συγκεντρώσας τοὺς ἐπιζήσαντας κατοίκους ἔκτισε τὴν περιώνυμον κατόπιν καταστᾶσαν πόλιν τῆς Μεσσήνης εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἰθώμης.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος τῆς Μεσσηνίας ὑψοῦται 802 μέτρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ὄρος δικόρυφον, οὗ ἡ μία τῶν κορυφῶν λέγεται Ἰθώμη, ἡ δὲ Εὔα. Τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ὄρος, ἔνθα ἐτελοῦντο εἰς παναρχαίους ἤδη χρόνους θυσίαι εἰς τιμὴν τοῦ Διός, ἄρχει τῆς εὐφόρου πεδιάδος· ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ταύτης σκοπιᾶς τὸ βλέμμα ἐκτείνεται ἐλεύθερον πρὸς τὴν κατάφυτον πεδιάδα, καὶ πρὸς τὴν κυανῆν θάλασσαν. Οὐ μακρὰν δὲ τῆς κορυφῆς κεῖται ἡ μονὴ τοῦ Βουρκάνου, κατέχουσα μίαν τῶν γραφικωτάτων ἐν Ἑλλάδι θέσεων. Εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ τοῦ ὄρους ἔκειτο ἡ πόλις τῆς Μεσσήνης, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, ὠχυρωμένη διὰ ἰσχυρῶν τειχῶν, ὧν ὁ περίβολος ἦτο δύο ὅλων γεωγραφικῶν μιλίων. Τὰ τείχη ταῦτα, ὧν τὰ λείψανα διεγείρουσι τὸν θαυμασμὸν τοῦ περιηγητοῦ, ἦσαν κατὰ τὸν Παυσανίαν (IV, 31, 5) τὸ ὡραιότερον παράδειγμα ὀχυρώσεως, τὸ γνωστὸν αὐτῷ. Σήμερον μέρος τῶν θαυμασίων τούτων τειχῶν κατέχουσιν αἱ πενιχραὶ καλύβαι τοῦ χωρίου Μαυρομμάτι. Ὁ Παυσανίας περιγράφων τὴν Μεσσήνην ἀναφέρει ἀρχαίαν ἀγοράν, περιέχουσαν πλεῖστα ὅσα ἀγάλματα θεῶν καὶ ἡρώων καὶ πηγὴν διαυγεστάτου ὕδατος, τὴν Ἀρσινόην· ἀναφέρει πρὸς τούτοις καὶ ἀρχαῖον θέατρον καὶ στάδιον, ἐν ᾧ ἐτελοῦντο ἀγῶνες, ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος καὶ τῆς Ἴσιδος, γυμνάσιον μὲ ἄγαλμα τοῦ Ἐπαμεινώνδα καὶ πλεῖστα ἄλλα οἰκοδομήματα, ὧν πολλὰ διεσώθησαν μέχρι σήμερον λείψανα. Τὰ περιεργότερα ὅμως τῶν ἐρειπίων τούτων εἶναι τὰ τῶν ὀχυρῶν τειχῶν τῶν περιβαλόντων τὴν πόλιν καὶ τὰ τῆς μεγάλης πύλης, τὰ ὁποῖα παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκών.

Π.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝ ΙΣΗι ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ ΜΟΙΡΑι ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΥΤΗΣ.

Μελέτη Ν. Διβάρη, ἰατροῦ.

Προ ἔτους περίπου, λαμβάνει χώραν, συζήτησις ἐν τῷ περιοδικῷ "ὁ Κόσμος" περὶ γυναικός, ἀφορῶσα εἰς τὴν νοημοσύνην αὐτῆς, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνην τοῦ ἀνδρός, καὶ περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῆς, δόντος ἀφορμὴν πρὸς τοῦτο, τοῦ εὐμαθοῦς Κου Φωτιάδου, ὁρμωμένου ἀπὸ τῆς περιγραφῆς τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Βυσσαρείου παρθεναγωγείου, καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ.

Τὸ ζήτημα βεβαίως δὲν εἶναι νέον, οὐδὲ τοῦ τυχόντος ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῇ συζητήσει ταύτῃ ἐν ᾗ πολλὰ καὶ καλὰ ἐλέχθησαν, παρεισέφρησαν καὶ ἀνακριβῆ οὐκ ὀλίγα, δὲν ἐνομίσαμεν ἄπο σκοποῦ, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀνακαλέσωμεν εἰς τὴν μνήμην τῶν τὰ ἀνακριβῆ γραψάντων, μετὰ τοῦ ὀφειλομένου αὐτοῖς σεβασμοῦ, τὴν ἀνακρίβειαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὠθήσωμεν τὴν συζήτησιν ἔτι περαιτέρω, καὶ δώσωμεν ἀφορμὴν τοῖς εἰδικοῖς παρ' ἡμῖν ἐν τοῖς ζητήμασιν τούτοις καὶ κῦρος ἔχουσι, πρὸς συζήτησιν σοβαρὰν καὶ σπουδαίαν, ὅσον σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον εἶναι τὸ ζήτημα.

Ἐλέχθη ὅτι ἡ γυνὴ εἶναι οὐ μόνον ἀκατάλληλος, ἀλλὰ καὶ ἀνεπίδεκτος πρὸς ἐκμάθησιν μεταφυσικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σπουδῶν, τοῦ ἐγκεφάλου αὐτῆς κατὰ πολλὰ διαφέροντος ἀνατομικῶς, ἑπομένως καὶ φυσιολογικῶς, ἐκείνου τοῦ ἀνδρός. Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, εἶπον ὅτι ἡ νόησις, ἑδράζουσα εἰς τοὺς προσθίους τοῦ ἐγκεφάλου λωβούς, ἔχει σχέσιν πρὸς τὸν μικρὸν ἢ μέγαν ὄγκον, τὴν βαθύτητα ἢ ἐπιπολαιότητα τῶν γύρων, τὸ παχὺ ἢ λεπτὸν τῆς φαιᾶς οὐσίας καὶ τὸ βάρος ἐν γένει αὐτοῦ, καὶ ὅτι τῆς ἀνατομικοφυσιολογικῆς αὐτῆς διαθέσεως μὴ οὔσης ὁμοίας ἐν ἀμφοτέροις τοῖς γένεσι, προφανῶν δὲ μορφολογικῶν χαρακτηριστικῶν ἀπὸ τῆς ἐμβρυακῆς ἀκόμη ἡλικίας, διακρινόντων τὸ ἄρρεν τοῦ θήλεος, ἕπεται ὡς ἀναγκαία συνέπεια καὶ ἡ διαφορὰ τῆς νοήσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως ἑκατέρου τῶν φύλων.

Εἶπον ἄλλοι φυσιολογοῦντες ἐπὶ τοῦ γυναικείου ὀργανισμοῦ ὅτι ὑπάρχουσι συγγενεῖς καὶ ψυχολογικαὶ διαφοραὶ τῶν δύο φύλων, ὅτι δηλ. ὁ μὲν ἀνὴρ ἔχει μᾶλλον τὸ αὐτενεργὸν καὶ αὐτόθυμον, ἡ δὲ γυνὴ τὸ δεκτικὸν καὶ τηρητικόν, καὶ ὅτι ὁ ἀνήρ, πολλῷ ταχύτερον μεταβαίνει ἀπὸ τῶν μερικῶν καὶ ἀτομικῶν παραστάσεων εἰς τὰς καθόλου ἐννοίας καὶ ἀρχάς, ἡ δὲ γυνὴ τοὐναντίον, διὸ καὶ ὑπηρετικὴν καλοῦσιν αὐτήν, καὶ τέλος προσέθεσαν ὅτι ἡ γυνὴ διαφέρει τοῦ ἀνδρὸς οὐχὶ κατὰ ποσὸν ἀλλὰ κατὰ ποιόν.

Οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι, ὑπὸ ἐπιστημόνων δοκίμων καὶ διδασκάλων σεβαστῶν λεγόμενοι, ἔχουσί τι τὸ ἀληθές, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ ἀδιαφιλονείκητον, οὐδὲ φέρουσι τὴν σφραγῖδα τῆς ἑνιαίας καὶ μαθηματικῆς ἀληθείας.

Εἴδομεν τί, οἱ εἰδικώτεροι καὶ πρυτάνεις, περί τε τὴν φυσιολογίαν καὶ τὴν φιλολογίαν, φρονοῦσιν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων. Ὁ Louget συζητῶν τὰς γνώμας τῶν Neumann καὶ Cruvillier τοποθετούντων τὴν νόησιν, τοῦ μὲν εἰς τοὺς προσθίους, τοῦ δὲ εἰς τοὺς ὀπισθίους τοῦ ἐγκεφάλου λωβούς, ἑκάστου συμπεραίνοντος ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πειραμάτων, λέγει· "S'il "nous plaisait à notre tour d'attribuer aux "lobes moyens le même rôle assigné par "Neumann, aux lobes postérieurs, assurément "les observations ne nous feraient pas défaut" ἤτοι "ἂν ἠθέλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ τοποθετήσωμεν "τὴν νόησιν εἰς τοὺς μεσαίους λωβούς, ὅπως ὁ "Neumann τοποθετεῖ αὐτὴν εἰς τοὺς ὀπισθίους, "βεβαιότατα δὲν θὰ ἐστερούμεθα παραδειγμάτων."

Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν μετὰ τῶν πολλῶν, ὡς ἀλήθειαν, ὅτι ἡ νόησις ἔγκειται εἰς τοὺς προσθίους τοῦ ἐγκεφάλου λωβούς, καὶ τότε ὁ ὅλος τοῦ ἐγκεφάλου ὄγκος οὐδεμίαν πρὸς τὴν νόησιν σχέσιν ἔχει. Ἰδοὺ τί καὶ περὶ τούτου λέγει ὁ ἴδιος Louget: "Si l'on veut admettre "avec Gall qu'une partie seulement des "hemisphères cérébraux est en rapport avec "l'exercice de la pensée et que ceux-ci se "subdivisent en autaut d'organes qu'il y a de "facultés fondamentales, on arrive facilement "à concevoir que le volume de la masse "encéphalique entière ne peut être absolument "en rapport avec l'intensité de l'intelligence "et ne peut être consideré comme une mésure certaine et rigoureuse de cette intensité." Ἤτοι ἐὰν παραδεχθῇ τις μετὰ τοῦ "Gall, ὅτι μέρος μόνον τῶν ἐγκεφαλικῶν ἡμισφαιρίων ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν νόησιν, καὶ ὅτι "ταῦτα ὑποδιαιροῦνται εἰς τόσα ὄργανα, ὅσαι αἱ "κύριαι διανοητικαὶ δυνάμεις, εὐκόλως δύναται "νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὁ ἐγκεφαλικὸς ὄγκος, ὁλόκληρος "λαμβανόμενος, δὲν ἔχει ἀπόλυτον σχέσιν πρὸς "τὴν δύναμιν τῆς νοήσεως οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μέτρον βέβαιον καὶ ἀκριβὲς τῆς δυνάμεως ταύτης."

Ὡς πρὸς δὲ τὴν σχέσιν τῆς βαθύτητος ἢ ἐπιπολαιότητος τῶν γύρων τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ ἑπομένως τῆς μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐπιφανείας αὐτοῦ πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς νοήσεως ἡ γνώμη ἐπίσης δὲν εἶναι ἑνιαία οὐδ' ἀκριβής, διότι ἡ ἔκτασις τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ προβάτου λ. χ. εἶναι κατὰ τὸ Leuret μεγαλητέρα ἐκείνης τοῦ κυνός (τῶν ἀναλογιῶν λαμβανομένων ἐννοεῖται ὑπ' ὄψιν), καὶ μόλα ταῦτα ὁ τελευταῖος οὗτος εἶναι γενικῶς παραδεγμένος ὡς νοημονέστερος.

Αὐτὴ αὕτη ἡ ἀμφιβολία ἐπικρατεῖ καὶ ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τοῦ παχέος ἢ λεπτοῦ τῆς φαιᾶς οὐσίας, ἐν σχέσει πρὸς τὴν νόησιν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ βάρος τοῦ ἐγκεφάλου ἐν τῇ αὐτῇ σχέσει, νομίζοντες ὅτι ἐκ παραδρομῆς ἐγράφη ἡ γνώμη αὕτη, ἀρκούμεθα ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἐνῷ εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ ἀναλογία εἶναι 1 : 35 εἰς τὸν δελφῖνα εἶναι 1 : 36 (Gall). Τί δ' εἴπωμεν περὶ τῆς γνώμης ὅτι ἡ βιολογικὴ καὶ μορφολογικὴ διαφορὰ τῶν δύο φύλων ἀποτελοῦσα δύο διαφόρους φύσεις συνεπάγεται ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ τὴν διαφορὰν τῆς νοήσεως καὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως ἑκατέρου τῶν φύλων;

Ἀφ' οὗ ἐκφράσωμεν ἁπλῶς τὴν ἀπορίαν ἡμῶν διὰ τὴν εὐκολίαν, μεθ' ἧς οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν γνώμην ταύτην μεταφέρουσι τὴν νόησιν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου εἰς ἄλλα ὄργανα, ἐπιτραπήτω ἡμῖν ν' ἀναγράψωμεν τί περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς φύσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως δοξάζουσιν οἱ μεγαλείτεροι τῶν τε ἀρχαιοτέρων καὶ μεταγενεστέρων φιλοσόφων.

Ὁ Πλάτων, διαλεγόμενος πρὸς τὸν Γλαύκωνα (Πολιτ. ε'. σελ. 140) λέγει·

"Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, καὶ τὸ τῶν ἀνδρῶν καὶ "τὸ τῶν γυναικῶν γένος, ἐὰν μὲν πρὸς τέχνην "τινὰ ἢ ἄλλο ἐπιτήδευμα διαφέρον φαίνηται, "τοῦτο δὴ φήσομαι ἑκατέρῳ δεῖν ἀποδιδόναι, "ἐὰν δ' αὐτῷ τούτῳ φαίνηται διαφέρειν, οὐδέν "τι φήσομεν μᾶλλον ἀποδεδεῖχθαι, ὡς πρὸς ὃ "ἡμεῖς λέγομεν διαφέρει γυνὴ ἀνδρός, ἀλλ' ἔτι "οἰησόμεθα δεῖν τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύειν τούς τε "φύλακας ἡμῖν καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν." Καὶ ἀνωτέρω ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι· "Τοιγάρτοι, εἶπον, "ἔξεστιν ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ἀνερωτᾶν ἡμᾶς αὐτούς, "εἰ ἡ αὐτὴ φύσις φαλακρῶν καὶ κομητῶν καὶ "οὐχ ἡ ἐναντία, καὶ ἐπειδὴ ὁμολογῶμεν ἐναντίον εἶναι, ἐὰν φαλακροὶ σκυτοτομῶσι, μὴ ἐᾶν "κομήτας, ἐὰν δ' αὖ κομῆται μὴ τοὺς ἑτέρους."

Ὁ πολὺς Montaigne γνωματεύει ὅτι· "τό τε "ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ ἐχύθησαν ἐν τῷ αὐτῷ τύπῳ" — dans le même moule — ἂν δὲ ὑπάρχει διαφορά, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀγωγήν, τοὺς νόμους καὶ τὰς συνηθείας. Ὁ δὲ Rousseau, καί τοι ἐν πολλοῖς ἐπηρεαζόμενος ὑπὸ τοῦ τότε μὴ συνηγοροῦντος ὑπὲρ τῆς γυναικὸς πνεύματος λέγει· "En tout ce qui tient au sexe, la femme "est l'homme; elle a les mêmes organes, les "mêmes bésoins et les mêmes facultés. La "machine est construite de la même manière, "les pièces en sont les mêmes; le jeu de "l'une est celui de l'autre; la figure est semblable et sous quelque rapport qu'on les "considére, ils ne différent entre eux que de "plus ou moins, ἤτοι ἐκτὸς τῆς διαφορᾶς τῶν "γεννητικῶν ὀργάνων, ἡ γυνὴ εἶναι ἀνήρ· ἔχει "τὰ αὐτὰ ὄργανα, τὰς αὐτὰς ἀνάγκας, τὰς αὐτὰς διανοητικὰς δυνάμεις. Ἡ μηχανὴ εἶναι "μία, τὰ διάφορα αὐτῆς μέρη τὰ αὐτὰ καὶ ἡ "ἀποστολή των μία, ὁ τύπος εἶναι εἷς, καὶ ὑπὸ "οἱανδήποτε ἔποψιν καὶ ἂν ἐξετάσωμεν αὐτούς, "δὲν διαφέρουσι μεταξύ των, εἰμὴ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον."

Ὁ Saint Lambert πρεσβεύει ἐπίσης ὅτι· "Dans tous les climats l'homme et la femme "naissent avec les mêmes instincts, mais dans "tous les climats l'opinion établit les habitudes qui changent la nature; ἤτοι εἰς ὅλα "τὰ κλίματα ὅ τε ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ γεννῶνται "μὲ τὰς αὐτὰς ὁρμὰς ἀλλ' εἰς ὅλα τὰ κλίματα "ἡ περὶ τῶν φύλων γνώμη δημιουργεῖ συνηθείας, αἵτινες ἀλλοιοῦσι τὴν φύσιν."

Καὶ τέλος ἵνα μὴ κοπώσωμεν τὸν ἀναγνώστην λήγομεν προσθέτοντες τὴν γνώμην τῆς Stael εἰπούσης ὅτι· "Le génie n'a pas de sexe; ἤτοι "ἡ νοημοσύνη δὲν ἔχει φῦλον."

Αἱ αὐθεντικαὶ αὗται μαρτυρίαι δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ πείσωσι καὶ τοὺς μᾶλλον δυσκόλους, ὅτι ὅ τε ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ εἰσὶν ὅμοιοι ἐν ὅλοις καὶ καθ' ὅλα; Ἡ δὲ προτελευταία, δὲν ὑπενθυμίζει εἰς τὸν γράψαντα ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ αὐτενεργοῦ καὶ αὐτοθύμου, ἂν ὑπάρχῃ αὕτη δὲν εἶναι συγγενὴς τῇ γυναικί, ἀλλ' ὀφείλεται, εἰς τὴν δουλείαν εἰς ἣν καταδικάζομεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς;

Ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἂν ἔχωσιν οὕτω, προσθέτουσιν οἱ ἐναντίοι, ἡ γυνὴ οὐδέποτε ἤθελε δυνηθῇ νὰ καταγίνῃ εἰς ἔργα ἀπαιτοῦντα σωματικὴν ῥώμην καὶ κόπους συνεχεῖς, διότι τὰ ὀστᾶ αὐτῆς εἰσὶ λεπτότερα καὶ ὀλιγώτερον στερεά, τὸ δὲ μυϊκὸν σύστημα ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένον ἐκείνου τοῦ ἀνδρός. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν εἰς τοὺς τοιούτους ὅτι τὰ ὀστᾶ εἰσὶν μὲν ἀληθῶς λεπτότερα ἀλλ' ἀρκούντως στερεά, ὅπως ἐκεῖνα τοῦ ἀνδρός, ὡς συνιστάμενα ἐκ τῶν αὐτῶν ἀνατομικῶν στοιχείων, καὶ ὅτι ἡ σχετικὴ ἀδυναμία τοῦ μυϊκοῦ συστήματος εἶναι συνέπεια τοῦ καθιστικοῦ, τοῦ ἀέργου καὶ ἐν γένει μαλθακοῦ βίου τῆς γυναικός; Ἀπόδειξις τούτου, ἐκτὸς τῶν ὅσων ἐπιφυλασσόμεθα νὰ εἴπωμεν κατωτέρω, δὲν εἶναι αἱ ἀθλητικαὶ γυναῖκες καὶ ἐργατικαί, αἱ ἐν ἄλλαις συνθήκαις βιοῦσαι; ἄλλως καὶ ἂν ὑποτεθῇ πραγματική τις διαφορά, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ σήπηται καὶ παραλύηται ἡ γυνή; Ἰδοὺ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τί ὁ Πλάτων γνωματεύει. (Πολ. ε'. σελ. 143.) Ἀποδοτέον δὴ ταῖς τῶν φυλάκων γυναιξὶ ἐπεί περ ἀρετὴν ἀντὶ ἱματίων ἀμφιέσονται καὶ κοινωνητέον πολέμων τε καὶ τῆς ἄλλης φυλακῆς τῆς περὶ τὴν πόλιν καὶ οὐκ ἄλλα πρακτέον· τούτων δ' αὐτῶν τε ἐλαφρότερα ταῖς γυναιξὶν ἢ τοῖς ἀνδράσι δοτέον, διὰ τὴν τοῦ γένους ἀσθένειαν." Καὶ ταῦτα μὲν ἡ ἀνατομία ἡ φυσιολογία καὶ οἱ φιλόσοφοι. Τί δ' ἡ ἱστορία λέγει περὶ γυναικός; — Βιβλίον ὁλόκληρον θὰ ἐπλήρουν ἂν ἀνέφερον τὸ δέκατον τῶν γυναικῶν τῶν διαπρεψασῶν εἰς τὴν φιλοσοφίαν, τὰς ἐπιστήμας, τὴν πολιτικήν, τὰ στρατιωτικά, καὶ ἐν γένει ἅπαντα τὰ ἔργα, τὰ θεωρούμενα δῆθεν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπεκλείσθη ἡ γυνή, μόνον διότι εἶναι γυνή, ἐνῷ κατὰ Πλάτωνα (σελ. 141) "οὐδὲν ἐστὶν ἐπιτήδευμα τῶν πόλιν διοικούντων γυναικὸς διότι γυνή, οὐδ' ἀνδρὸς διότι ἀνήρ, ἀλλ' ὁμοίως διεσπαρμέναι αἱ φύσεις ἐν ἀμφοῖν τοῖς ζῶσιν, καὶ πάντων μὲν μετέχει γυνὴ ἐπιτηδευμάτων κατὰ φύσιν, πάντων δὲ ἀνήρ, ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ ἀνδρός".

Ὀλίγα ἐκ τῆς Ἱστορίας σταχυολογούμενα παραδείγματα θέλουσιν ἀποδείξει ἢ μᾶλλον ἐπιρρώσει τὴν γνώμην ὅτι ἡ γυνὴ κατ' οὐδὲν διανοητικῶς ὑστερεῖ τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὅτι αὕτη εἶναι ἱκανὴ οὐ μόνον εἰς βαθείας μεταφυσικὰς σπουδὰς καὶ ἐρεύνας νὰ ἐπιδοθῇ ἀλλὰ καὶ εἰς ἔργα ἀπαιτοῦντα σωματικὴν ῥώμην καὶ θάρρος.

Ὁ Πίνδαρος ὁ ὕψιστος τῶν λυρικῶν ποιητῶν, μὴ δὲν ἠρυθρίασεν ἐνώπιον τῆς λυρικῆς Μούσης ἀποκαλεσθείσης συμμαθητρίας αὐτοῦ Κορίννης, τῆς πεντάκις τὴν δάφνην ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀφαιρεσάσης κατὰ τοὺς ἀγῶνας τοὺς ποιητικούς;

Ἡ δὲ Σαπφώ, ἡ καὶ δεκάτη ἐπικληθεῖσα Μοῦσα, μὴ ὡς ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ πάθους καὶ ἐν γένει τοῦ ὕψους τῶν ποιήσεων αὐτῆς, δὲν ἦτο τῷ ὄντι ἡ προσωποποίησις τῆς λυρικῆς ποιήσεως; Ἡ Λεσβία ποιήτρια λέγει ὁ Pierron ἐξέχει μεταξὺ τῶν ἐνδοξοτέρων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ φιλολογίᾳ ὀνομάτων καὶ κατέχει ὑψίστην ἐν αὐτῇ θέσιν. Τίς δὲ τῶν ἀνδρῶν δὲν ἀποκαλύπτει τὴν κεφαλὴν ἀπέναντι τῆς Ἀσπασίας; Τὰ ὑψηλότερα μαθήματα τῆς ῥητορικῆς, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πολιτικῆς ἤρχοντο ν' ἀκούωσιν αὐτὴν πραγματευομένην οἱ μεγαλήτεροι τῆς ἐποχῆς της φιλόσοφοι· εἰς δὲ τὸ ἔξοχον αὐτῆς πνεῦμα ὀφείλει τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐξήσκησεν ἐπὶ τοῦ Περικλέους, ἐπιρροὴ εἰς ἣν ὁ Περικλῆς ὀφείλει ἐπίσης κατὰ μέγα μέρος τὴν εὐγλωττίαν του οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὴν πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὸ ὡραῖον ῥοπὴν αὐτῶν.

Ἅπας ὁ χρόνος δὲν ὑπῆρξε παραγωγικὸς μεγάλων πνευμάτων, ὅπως διὰ τοὺς ἄνδρας, οὕτω καὶ διὰ τὰς γυναῖκας, διὰ τὰς τελευταίας δὲ πολὺ ὀλιγώτερον, διότι ὤφειλον αὗται νὰ ὑπερπηδήσωσι ἁπάσας τὰς δυσχερείας, ἃς αἱ τότε περὶ γυναικὸς ἐπικρατοῦσαι ἰδέαι παρενέβαλλον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

Καὶ ὅμως κατερχόμενοι τοὺς αἰῶνας ἀπαντῶμεν τὴν Louise Labé, τὴν ὁποίαν, αἵ τε ἔμμετροι καὶ πεζαὶ συγγραφαὶ αὐτῆς τάσσουσι μεταξὺ τῶν ἐξοχοτήτων τῆς ἐποχῆς αὐτῆς. Ἀξία ἰδιαιτέρας μνείας εἶναι ἡ ἐν πεζῷ συγγραφὴ αὐτῆς· Le débat de la folie et de l'amour, διάλογος ὅστις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Lafontaine νὰ συνθέσῃ τὸν γνωστὸν μῦθον, L'amour et la folie. Τὰ ἅπαντα αὐτῆς τὰ

πλήρη χάριτος νοημοσύνης καὶ πάθους, καίτοι πολλάκις ἀνατυπωθέντα, κατέστησαν σπανιώτατα.

Ὀλίγον περαιτέρω ἀπαντῶμεν καὶ ἕτερον ἐν τῷ γυναικείῳ στερεώματι λάμποντα ἀστέρα τὴν

Η ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΑΙ Ο ΕΚΗΒΟΛΟΣ ΕΝ ΚΥΡΗΝΗι.

Gournay, ἐκδότην καὶ σχολιαστὴν τῶν φιλοσοφικῶν δοκιμίων τοῦ Montaigne, τὴν συγγράψασαν· L'égalité des hommes et des femmes; La défence de la poésie et du langage des poëtes, καὶ μεταφράσασαν ἐπιτυχέστατα τὸν Βιργίλιον, τὸν Τάκητον καὶ τὸν Σαλλούστιον.

Τί δ' εἴπωμεν περὶ τῆς Scudéry; Χαρίεσσα, τερπνὴ καὶ διδακτικὴ μυθιστοριογράφος, ποιήτρια ὑψυπέτης καὶ φιλόσοφος βαθύνους, βραβεῖον καὶ αἱ περὶ ἠθικῆς συνδιαλέξεις αὐτῆς εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστά.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν τὴν Sévigné! Τὸ φυσικόν, τὸ ἀπέριττον, τὸ χάριεν, τὸ αἰσθηματικόν, τὸ βαθύνουν, ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτῆς καὶ τὸ ὄφος ἐν γένει, χρησιμεύουσιν ὡς πρότυπον τοῦ εἴδους τούτου τῆς φιλολογίας, καὶ ἀναφέρονται ὡς ὑπόδειγμα εἰς ὅλα τὰ διδακτικὰ συγγράμματα.

Περὶ δὲ τῆς La Sablière, ἣν καὶ κόσμον τοῦ 17ου αἰῶνος ὠνόμασαν, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ὁ Lafontaine, ὁ La Fare καὶ ὁ Bernier, ἦσαν οὐ μόνον φίλοι ἀχώριστοι αὐτῆς ἀλλὰ καὶ

tique d'accouchements, δι' οὗ ἐσχάτως ἐπλούτισεν αὕτη τὸν σπουδαῖον τοῦτον τῆς ἰατρικῆς κλάδον, οἱ πολυάριθμοι αὐτῆς ἀκροαταί, καὶ ἡ θέσις τῆς, ὡς διευθυντρίας ἑνὸς τῶν μεγαλειτέρων νοσοκομείων τῆς Εὐρώπης, δὲν εἶναι ἱκανὰ ἵνα κινήσωσι τὸν ψόγον καὶ αὐτῶν τῶν μεγαλειτέρων ἰατρικῶν ἐπισημοτήτων; Εἰς ποίου δὲ τὰς ἀκοὰς δὲν ἀντηχεῖ ἡδύτατα τὸ ὄνομα τῆς Girardin τῆς καὶ Muse de la Patrie ἐπωνομασθείσης; Ἅπαντα τῆς ποιήσεως τὰ εἴδη, ἡ κωμῳδία, ἡ τραγῳδία, ἡ λυρικὴ ποίησις ἐγράφησαν ὑπ' αὐτῆς μετὰ τοῦ μεγαλειτέρου ὕψους, λεπτότητος αἰσθήματος καὶ καλλιτεχνίας. Ὡς μυθιστοριογράφος δὲ τίθεται εἰς τὰς ἀνωτάτας τοῦ κλάδου τούτου τῆς φιλολογίας βαθμίδας.

Τίνος δὲ μεγάλου ἀνδρὸς ἡ λάψις ἐπεσκίασε ποτὲ ἐκείνην τῆς Βαρωνίδος Staël, τῆς Delphine, Corinne, L'Allemagne, Considérations sur la révolution Française καὶ ἄλλα δεικνύουσιν οὐ μόνον τὸ μεγαλοφυὲς ἀλλὰ καὶ ποικίλον τῶν γνώσεων αὐτῆς. Διὸ καὶ παρα-

Η ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΙΚΕΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΝ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ ΕΝ ΤΩι ΠΑΡΑΔΕΙΣΩι ΤΟΥ ΗΡΑΙΟΥ.

βάλλουσιν αὐτὴν οὐχὶ πρὸς ἕνα ἀλλὰ πλειοτέρους τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, ἀποδίδοντες αὐτῇ τὸ ὕψος καὶ τὴν βαθύνοιαν τοῦ Montesquieu καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Rousseau.

(Ἕπεται συνέχεια.)

Η ΘΕΟΔΩΡΑ.

ΝΕΟΝ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΠΟΙΗΜΑ ΜΕΤΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ

ὑπὸ

ΚΛΕΩΝΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗ.

(Μετὰ δύο εἰκόνων, ὅρα σελ. 100 καὶ 101.)

Ἀσπάσιον ἄγγελμα διὰ πάντας τοὺς φίλους τῆς ἀναβαλλούσης ἡμῶν φιλολογίας κομίζομεν σήμερον. Νέον ἐκδίδεται προσεχῶς ἐν Λειψίᾳ ἔργον τοῦ γνωστοῦ ἐν τῷ φιλολογικῷ κόσμῳ κ. Κλέωνος Ῥαγκαβῆ, ἡ Θεοδώρα. Πρόκειται περὶ τῆς πολλῆς καὶ ἀλλοκότου ἐκείνης γυναικός, περὶ Θεοδώρας τῆς Κυπρίας, τῆς περικαλλοῦς καὶ φιληδόνου κατὰ τὰ πρῶτα αὐτῆς ἔτη, μεγαλοφυοῦς δὲ καὶ μεγαλοπράγμονος μετέπειτα, τῆς συζύγου δηλονότι Ἰουστινιανοῦ τοῦ Α΄., καὶ αὐτοκρατείρας τοῦ Βυζαντίου, ἧς αἱ ὑπνώττουσαι ἀρεταὶ λαμπρῶς ἐξήστραψαν εὐθὺς ὡς ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὅπατον τῶν ἀξιωμάτων. Ὅ,τι διέπραξεν ἡ ἐπαφρόδιτος θυγάτηρ τοῦ θηριοτρόφου Ἀκακίου ἐλησμονήθη, ὅτε παράφορον ἐμπνεύσασα ἔρωτα εἰς τὸν κυρίαρχον τῆς Οἰκουμένης ἀνεδείχθη ἡ ψυχὴ τῆς εὐκλεοῦς ἐκείνης τοῦ μεσαιωνικοῦ ἡμῶν βίου ἐποχῆς, καθ' ἣν οἱ στρατηλάται Βελισάριος καὶ Ναρσῆς, καταστρέψαντες τὰ λαμπρὰ τῶν Γότθων καὶ Βανδήλων βασίλεια, καθυπέταξαν αὐτῷ τὸν γνωστὸν τότε κόσμον· καθ' ἣν ἐκτίζετο ἡ Ἁγία Σοφία ὑπὸ τοῦ Ἀνθεμίου καὶ Ἰσιδώρου· καθ' ἣν τέλος ἐκ τῶν πολυταράχων τοῦ Ἱπποδρόμου φατριῶν, τῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων, ἐξερράγη ἡ φοβερὰ τοῦ Νίκα στάσις, ἥτις ἀπετέρωσε τὸ ἥμισυ Βυζάντιον.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ ἱστορικὰ γεγονότα· ἀλλ' ὁ ἡμέτερος ποιητὴς χειριζόμενος τὴν θαυμασίαν ταύτην καὶ ὅλως ἐθνικὴν ὕλην, συμπλέκει αὐτὰ κατὰ τρόπον ἀξιοθαύμαστον καὶ ἀπαρτίζει οὕτω μεγαλοφυΐαν ὄντως καταπληκτικήν.

Ἡ Θεοδώρα, κατὰ τὴν πλοκὴν ταύτην, ἐσχετίσθη ἐν τρυφερᾷ ἡλικίᾳ τὸν Διοικητὴν τῆς ἐν Ἀφρικῇ Πενταπόλεως Ἐκηβόλον, ὃν ἀργότερον καταλείπει, ἀφ' οὗ ἀπέκτησεν ἐξ αὐτοῦ υἱόν. Καὶ ὁ μὲν Ἐκηβόλος, περιπεσὼν εἰς ἀπελπισίαν, περιέρχεται κατ' ἀρχὰς ὡς παλαιστὴς τοὺς ἱπποδρόμους, καὶ τέλος ὡς Δήμαρχος τῶν Πρασίνων, ἀναδείκνυται ὁ πρωτουργὸς τῆς στάσεως τοῦ Νίκα, τὸ δὲ ἀπολεσθὲν βρέφος ἀναπτύσσεται εἰς ἐξόχως μεγαλοφυᾶ νεανίαν, τὸν Ἀνθέμιον, ὅστις ζῇ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, ἀγνοῶν τὴν πρὸς τὴν αὐτοκράτειραν μυστικὴν αὐτοῦ συγγένειαν. Ὁ Ἀνθέμιος ἀγαπᾷ τρυφερῶς τὴν ἐπέραστον Ἰωαννίναν, μονογενῆ θυγατέρα τοῦ Βελισαρίου, καὶ τρυφερώτερον ἀνταγαπᾶται. Ἀλλ' ὁ πανίσχυρος καὶ πολύμητις τῆς αὐλῆς ἔπαρχος Ἰωάννης ὁ Καππαδόκης, ἐπιθυμεῖ δι' ἑαυτὸν τὴν ἀφνειὰν κληρονόμον τοῦ κραταιοῦ στρατηλάτου καὶ ὠθεῖ τὴν αὐτοκράτειραν εἰς ἁρπαγὴν αὐτῆς. Ἐπὶ πολὺ ἀνθίσταται ἡ Θεοδώρα, καίτοι εἰς τὸν Καππαδόκην ὀφείλουσα τὸ διάδημα, ἀλλὰ τέλος ὑποκύπτει, κατὰ τὴν στάσιν τοῦ Νίκα, ὅπως σώσῃ τὸ κλυδωνιζόμενον κράτος. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα συνέβαινον εἶχεν ἀποπερατωθῆ ὁ θεσπέσιος τοῦ Ἀνθεμίου ναὸς καὶ ἀμέσως μετὰ τὰ ἐγκαίνια ἐπρόκειτο νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος τοῦ καλλιτέχνου· ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ ἄγει εἰς τὸν θωμὸν τὴν νύμφην, ἁρπαγεῖσαν ἐν τῷ μεταξύ, ὁ τυμβογέρων Ἔπαρχος. Ἐκμανεὶς τότε ὁ Ἀνθέμιος ἀποφασίζει τὴν καταστροφὴν οὐ μόνον τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ δημιουργήματος, ἀλλὰ καὶ τῆς πεφιλημένης αὐτοῦ μνηστῆς καὶ συμπάσης τῆς Αὐλῆς, τῆς εἰς τὸν γάμον παρισταμένης. Πρὸς τοῦτο δὲ καταφεύγει εἰς ἔξοχον αὐτοῦ ἐπιστημονικὴν ἀνακάλυψιν. Τίνα νομίζετε; Τὴν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ. Πάντες ἐπίστευον ἄχρι τοῦδε, ὅτι εἰς τὸν Νεύτωνα ὀφείλεται ἡ ἀνεύρεσις τῆς τιτανίας ἐκείνης ἰσχύος, ἥτις ἐντὸς ἡμίσεως αἰῶνος μετεμόρφωσε τὴν οἰκουμένην, ἀλλ' ὁ κ. Ῥαγκαβῆς, ἀνερευνήσας τὰς σκοτεινὰς κρύπτας, ἐν αἷς φυλάττεται ὁ πλούσιος Βυζαντινὸς θησαυρός, ἀπέδωκε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι. Καὶ πράγματι, διὰ τῶν ἐν ταῖς σημειώσεσι παρατιθεμένων χωρίων ἀποδείκνυται ἀναμφρίστως, ὅτι ὁ δαιμόνιος τοῦ ἡμετέρου Ἀνθεμίου νοῦς διέγνω τὴν μεγάλην ἀλήθειαν, ἥτις ἐν τούτοις συνταφεῖσα μετ' αὐτοῦ, μόλις μετὰ δώδεκα αἰῶνας ἐπέπρωτο νὰ ἐξανθήσῃ καὶ αὐθις πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ Ἀνθέμιος πραγματοποιεῖ τὴν φοβερὰν αὐτοῦ πρόθεσιν, καὶ καταπίπτων ὁ μεσαῖος θόλος τοῦ Ναοῦ, ἕτερον τοῦτο ἱστορικὸν γεγονός, φονεύει μεταξὺ πολλῶν ἄλλων καὶ τὴν Ἰωαννίναν. Κατὰ δὲ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐπὶ τούτῳ δίκης ἀνακαλύπτει ἡ Θεοδώρα, ὅτι ἔσται πρὸ αὐτῆς ὡς κατάδικος ὁ πρὸ πολλοῦ ἀπολεσθεὶς υἱός. Μετὰ φοβερὰν ψυχικὴν διαμάχην ἐπιτυγχάνει ἡ ἀτυχὴς ἄνασσα τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως, καὶ μεταβαίνουσα παρὰ τῷ Ἀνθεμίῳ ἐν τῇ εἱρκτῇ ἀποκαλύπτει αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' οὗτος, φρίττων πρὸ τῆς ψευδοῦς αὐτοῦ θέσεως, καὶ μετὰ σκηνήν, ἥτις ἀφικνεῖται μέχρι τῶν ὑψίστων καλλονῶν τῆς δραματικῆς ἐμπνεύσεως, φονεύεται εἰς τοὺς πόδας τῆς μητρός. Αὕτη δέ, εἰς τὰ καίρια τρωθεῖσα, δύει τότε θραδέως, ὡς ὁ Φοῖβος ὄπισθεν τῶν ἑσπερινῶν νεφῶν, ἀφ' οὗ ἀναδώσῃ ὑστάτην λάμψιν κατὰ τὸ ἔσχατον τοῦ Βελισαρίου ἀνδραγάθημα, δι' οὗ ὁ παλαίμαχος οὗτος διασώζει τὴν ὑπὸ τῶν Οὔννων προσβληθεῖσαν πρωτεύουσαν.

Τοιαύτη ἡ κυρία πλοκὴ τοῦ δράματος· ἀλλὰ περὶ αὐτὴν δρῶσι πλεῖστα ἄλλα πρόσωπα, ὁ ἱστορικὸς Προκόπιος, ὁ Τριβωνιανός, ὁ ποιητὴς Παῦλος ὁ Σιλεντιάριος, ὁ βοηθὸς τοῦ Ἀνθεμίου Ἰσίδωρος ὁ Μιλήσιος, ἡ σύζυγος τοῦ Βελισαρίου Ἀντωνίνα, οἱ Συγκλητικοὶ Πηγάσιος καὶ Σολόμων, αἱ ἑταῖραι Χρυσομαλλώ, Ἰνδαρὼ καὶ Κομιτώ, ὁ εὐνοῦχος Ψῶης καὶ πολλὰ ἄλλα, συντελοῦντα εἰς ἀπαρτισμὸν πλήρους εἰκόνος τῆς μεγάλης ἐκείνης βασιλείας. Ὅπως δὲ οἱ ἔρωτες τοῦ Παύλου καὶ τῆς Φραγκίσκας φωτίζουσιν, ὡς ἱλαρὰ ἀκτίς, τὰ ζοφερὰ τῆς κολάσεως τοῦ Δάντου ἄντρα, οὕτω καὶ τὸ παρὸν ἔργον φωτίζουσιν, ὡς τρυφερὸν λυκόφως, αἱ περιπαθεῖς τοῦ Ἀνθεμίου καὶ τῆς Ἰωαννίνας σχέσεις, εἰς ἃς μετὰ πολλῆς καλλιτεχνικῆς χάριτος ἐνυφαίνεται ὁ μῦθος τῆς Ψυχῆς καὶ τοῦ Ἔρωτος. Ἀφ' ἑτέρου δὲ περὶ τὸν κυρίως δραματικὸν τοῦτον πυρῆνα ἁπλοῦται, ὡς μεγαλοπρεπὴς πορφύρα, ἡ ἱστορία, καὶ οὕτως ὁρῶμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἀνελισσομένας τὰς κατὰ τῶν Περσῶν, τῶν Γότθων καὶ τῶν Βανδήλων περικλεεῖς στρατείας τοῦ Βελισαρίου καὶ Ναρσοῦ, τῶν Βενέτων καὶ Πρασίνων τοὺς ἐμφυλίους σπαραγμούς, τὴν φοβερὰν τοῦ Νίκα στάσιν καὶ τὰ λοιπὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τραγικὰ γεγονότα, ἅτινα διαλευκαίνονται ἐπίσης δι' ἀφθόνων σημειώσεων ἐν τέλει τοῦ ἔργου εὑρισκομένων.

Περὶ τῆς γλώσσης οὐδὲν λέγομεν, καθότι ὁ κ. Ῥαγκαβῆς εἶναι πρὸ πολλοῦ γνωστὸς εἰς τὸ Πανελλήνιον διὰ τὸ καθαρεῦον αὐτοῦ ὕφος. Σημειοῦμεν ὅμως ὅτι τὸ βιβλίον ἐκδίδεται μετὰ πάσης τῆς πολυτελείας, εἰς ἣν ἀφίκετο ἐν Εὐρώπῃ ἡ τυπογραφικὴ τέχνη ἐν τῷ γνωστῷ τυπογραφείῳ Γ. Δρουγουλίνου, κοσμεῖται ὑπὸ πολλῶν ὡραίων εἰκόνων, καὶ προσφέρεται εἰς τὸ κοινὸν ἐν τόμῳ πολυτελῶς δεδεμένῳ, ὥστε ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τυγχάνει ἀληθὲς ἀγλάϊσμα διὰ τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα.

Εὐτυχεῖς λογιζόμεθα δυνάμενοι νὰ παραθέσωμεν ὧδε, δίκην ἀπογεύσματος τῆς ἀναμενομένης πανδαισίας, μίαν τῶν σκηνῶν τοῦ δράματος καὶ δύο τῶν ὡραιοτέρων αὐτοῦ εἰκόνων. Καὶ ἡ μὲν Σκηνή, μαρτυροῦσα ἐν μικρῷ περὶ τοῦ ἐξόχου πάθους τοῦ διαπνέοντος τὸ ὅλον ἔργον δείκνυσι τὸν Ἀνθέμιον καὶ Ἰσίδωρον παρασκευάζοντας εἰς τὰς κρύπτας τῆς Ἁγίας Σοφίας τὴν ἀνατίναξιν τοῦ Ναοῦ, τῶν δὲ εἰκόνων, ἡ μὲν παριστᾷ τὴν Θεοδώραν παίζουσαν λύραν, ἡ δὲ τὴν Ἰωαννίναν ἱκετεύουσαν τὴν Ἀφροδίτην ἐν τῷ παρὰ τῷ Βοσπόρῳ διανθεῖ παραδείσῳ τοῦ Ἡραίου, ἵνα φανῇ ἵλεως εἰς τοὺς μετὰ τοῦ Ἀνθεμίου ἔρωτας.

Ἰδοὺ τὸ ἀπόσπασμα·

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

Χῶρος ὑπόγειος ὑπὸ τὴν Ἁγίαν Σοφίαν. Κίονες βαστάζουσι τοὺς χαμηλοὺς θόλους. Εἰς τὸ βάθος φαίνονται δύο ὑπερμεγέθεις λέβητες, ὑφ' οὓς καίει μεγάλη πυρὰ φωτίζουσα τὸ ὑπόγειον. Ὁ Ἀνθέμιος, λαμβάνων ἀγκαλίδας ξύλων ἐκ τινος γωνίας, ῥίπτει αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ. Ὁ Ἰσίδωρος παρακωλύει αὐτὸν τὸ κατὰ δύναμιν.

Ἰσίδωρος.

Σὲ ἱκετεύω σύνελθε, Ἀνθέμιε,
παραφροσύνη τοῦτο ἀποτρόπαιος.

Ἀνθέμιος.

Σοὶ λέγω ὅτι πάντα ἤδη μάταια.
Ἀκράδαντός μου ἡ ἀπόφασις.

Ἰσίδωρος.

Οὐδὲν
σὲ θίγει πλέον. Ὅλως τὴν συναίσθησιν
τῶν πράξεών σου, σοῦ αὐτοῦ ἀπώλεσας,
καὶ βαίνεις παραφόρως πρὸς τὴν ἄδυσσον.

Ἀνθέμιος.

Ναί, παραφόρως.

Ἰσίδωρος.

Ἡ πτωχὴ τί ἔπταισεν
ἐκείνη κόρη; Ἀνηρπάγη.

Ἀνθέμιος.

Εὐλογεῖ
τὴν θίαν ἴσως ἤδη, ἥτις τὴν ἁπλῆν
τοῦ καλλιτέχνου νύμφην μετεποίησεν
εἰς τὴν συμβίαν μεγιστάνος.

Ἰσίδωρος.

Ἄδικος
μοι φαίνεσαι.

Ἀνθέμιος.

Βεβαίως ἡ ἀπέριττος
εὐδαιμονία, ἥτις δάσιν εὔθραυστον
τὸ φίλτρον ἔχει, εὐτελὴς παρίσταται
πρὸ τῆς τιμῆς τοῦ πλούτου, καὶ τῶν τέρψεων
ὑπάρξεως ἐξόχου.

Ἰσίδωρος.

Τρυφερώτατα
ἐκείνη σὲ ἠγάπα, καὶ σοὶ ἔμεινε
πιστὴ βεβαίως.

Ἀνθέμιος, μετὰ πικρίας.

Τὴν χρυσῆν συρράπτουσα
γαμήλιον ἐσθῆτα.

Ἰσίδωρος.

Κίνδυνον δεινὸν
κατὰ τὰς πρώτας ἡ ζωὴ διέτρεξεν
αὐτῆς ἡμέρας. Ἐμμανῶς κατέσκελλεν
αὐτὴν τὸ ἄλγος, καὶ δακρύων ἔχυσεν
ὠκεανούς. Ἂν ἤδη συγκατένευσεν
εἰς γάμον, ἐφ' ᾧ φρίττει, παροτρύνεται
ὑπὸ τοῦ πόθου ὅπως νόμιμος δοθῇ
μορφή τις τέλος εἰς ἀπαίσιον δεσμόν.

Ἀνθέμιος, παραφόρως.

Καὶ οὕτως ἐὰν ἔχῃ, φοβερώτερον
ἐκρήγνυται τὸ πάθος, ὅπερ τήκει με.
Ἀφ' οὗ ἀφεύκτως ἀπολέσθη δι' ἐμέ,
ἡ περαιτέρω παρουσία θλάσφημος
αὐτῆς ἐν τούτῳ τῷ στυγνῷ καθίσταται
πλανήτῃ, ὅπου ἔρωτα μοὶ ὤμοσε.
(Σιγᾷ ἐπὶ βραχύ, καὶ εἶτα μετ' ἀφάτου ἄλγους.)
Πιστέ μου φίλε, ἄφες. Ἂν ἀνοίξωσι
τὰς πτέρυγας συγχρόνως αἱ ψυχαὶ ἡμῶν
πρὸς σφαίρας αἰθερίους, ὅπου ἄγνωστα
καὶ μίση καὶ ἀπάται, τὴν ἀκήρατον
τοῦ αἰωνίου φίλτρου ἴσως εὕρωσι
πηγὴν που κρυπτομένην εἰς τοῦ σύμπαντος
τὰ ὁμιχλώδη βάθη. Ἴσως πνίγουσαι
ἐκεῖ τοὺς ῥύπους καὶ τὰ ἕλκη τὰ πικρὰ
τοῦ κόσμου τούτου τέλος τὴν ἀτέρμονα
τελέσωσι μνηστείαν, ἣν ὡρκίσθησαν.

Ἰσίδωρος.

Ὁ Καππαδόκης τούτων πάντων αἴτιος.

Ἀνθέμιος.

Μοὶ ἐνθυμίζεις αὖθις τὸ ἀπαίσιον
ἐκεῖνο τέρας. Ἐννοεῖς, Ἰσίδωρε;
(Λαμβάνων αὐτὸν τοῦ βραχίονος.)
Εἰπέ μοι, τοῦτο ἀκριβῶς κατανοεῖς;
Ἡ τρυφερὰ παρθένος, ἣν ἐλάτρευσα
μετ' ἀκαθέκτου, παραβόλου ἔρωτος,
εἰς ἣν τὸν βίον χαίρων ἐθυσίασα,
καὶ ἣν ἐγὼ ὡς ὄν τι ὑπεράνθρωπον
ἐτίμων, ἤδη ἕρμαιον καθίσταται
τοῦ μαμμακούδου τούτου τυμβογέροντος!
Ὦς ὑησαυρὸν φυλάττω ἀνεκτίμητον
ὀλίγας τρίχας, ἃς ποτε μοὶ ἔδωκεν,
ἐπάρων νύκτας ὅλας ὅπως τὴν σκιὰν
αὐτῆς μακρόθεν ἴδω διαβαίνουσαν,
τὸ ἔδαφος ἐρῥόνουν, ὅπερ ἔθιγον
οἱ τρυφεροὶ ποδίσκοι, ἤμην ὅλβιος
ἂν ἤγγιζον τὴν χεῖρα τὴν ἐπέραστον,
καὶ ὡς τὸ φύλλον ἔτρεμον τὸ κίτρινον
ἀναπολῶν τὴν ὥραν τὴν παμπόθητον,
καθ' ἣν τὰς πρώτας τρυφερὰς ἐψέλλισεν
ἐγγύς μου λέξεις, ἐκ τρυφῆς λιπόθυμος.
Καὶ ἤδη ἡ τοσοῦτον, φεῦ, πολύτιμος,
ἡ ἱερὰ ἐκείνη καὶ πολύκλαυστος
θηριωδῶς ἀπαίρει εἰς τοὺς ὄνυχας
γυναιμανοῦς σατύρου! Ὤ! κλονίζεται
ὁ νοῦς μου, καὶ φρυάττει καὶ ἀπόλλυται,
εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην.

Ἰσίδωρος.

Τέκνον δείλαιον!

Ἀνθέμιος.

Καὶ λογικῶς σὺ εἶτα ἔτι ὁμιλεῖς,
εἰς γλῶσσαν ἀνθρωπίνην συμβουλεύων με;
Αἰὼν δοκεῖ μοι ὅλος ἀποφώλιος
ἑκάστη ὥρα, καθ' ἣν μένει παρ' αὐτῷ,
καὶ ἂν ὑπῆρχε βίος ἄλλος, ἐδίδον
προθύμως πᾶσαν τὴν αἰωνιότητα
τὴν νύκτα ὅπως ταύτην τὴν ἐπώδυνον
ἐξαφανίσω, ἐπισπεύδων τὴν στιγμήν,
καθ' ἣν τὸ μέλαν χάος ἀναμένει με,
καὶ μετ' ἐμοῦ ἐκείνην τὴν τριστάλαιναν.

Ἰσίδωρος.

Πλὴν σκέφθητι ὁποῖον τὸ κακούργημα
ὃ μελετᾷς. Συρρέει ὅλη αὔριον
εἰς τὸν Ναὸν ἡ πόλις. Ἡ Βασίλισσα,
ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅ,τι κέκτηται σεπτόν,
καὶ τίμιον, καὶ μέγα τὸ Βυζάντιον,
περικαλλεῖς γυναῖκες, ἄνδρες ἔνδοξοι
καὶ τρυφερὰ παιδία. Ἴδε σπεύδουσι
προθύμως πάντες, ὅπως σοῦ τιμήσωσι
τὸ μέγα ἔργον, ἴδε τοὺς εὐγνώμονας
πρὸς τοὺς αἰθέρας ὀφθαλμοὺς ἐγείρουσι
καὶ τὸν δοτῆρα εὐλογοῦσι τῆς ζωῆς,
καὶ τῆς εὐδαιμονίας. Ἀλλ' ἀπαίσιος
μυκᾶται δοῦπος αἴφνης, ὁ θεσπέσιος
Ναὸς κλονεῖται, πίπτει, καὶ εἰς ἄμορφον
ἐν ἀκαρεῖ τὸ πλῆθος μεταβάλλεται
σωρὸν ἀσβόλης, ὅπου ἔτι σπαίρουσιν
ἐν τῷ ἰχῶρι σάρκες ἀποτρόπαιοι.

Ἀνθέμιος.

Ναί, ἴσως τοῦτο μὲ πραΰνῃ πρὸς μικρόν.
Ὁ Αὐτοκράτωρ λέγεις, ἡ Βασίλισσα,
πλὴν πρῶτοι οὗτοι τῶν ἐνόχων. Ἔδωκεν
ἡ Θεοδώρα τὴν γραπτὴν διαταγήν,
ἣν ὁ κακοῦργος γέρων ἐξετέλεσε.
Οἱ μεγιστᾶνες πάντες καὶ Πατρίκιοι
παιδία καὶ γυναῖκες; Τόσον κάλλιον.
Ἀρὰ καὶ φρίκη μὲ κυκλοῖ, καὶ ἤθελον
δι' ἀπηνῶν ὀνύχων τὴν ὀφθαλμον
σπαράσσων καὶ μιαίνων, ἔτι μείζονα
τὴν ἀπαισίαν τῆς ὀργῆς μου ἔκρηξιν.

Ἰσίδωρος.

Σὺ ταῦτα λέγεις, σὺ ὁ πλήρης συμπαθοῦς
ἐλέους πρὸς τὰ πάθη τῶν ὁμοίων σου;

Ἀνθέμιος.

Ἂν ἄλλοτε ὑπῆρξα ὀρέφος, τὴν πικρὰν
νῦν ἔγνων εἰρωνείαν τῆς ὑπάρξεως.
Μὴ ἐλεῇ ἡ μοῖρα ἡ πανίσχυρος
τὸ πλάσμα τὸ θρηνῶδες, ὅπερ εἰς αὐτὴν
ὑπείκει; Ἄφες. Φρίκη λέγω καὶ ἀρά.
(Μετὰ μικρόν.)
Ὦ, αὔριον τελοῦνται τὰ ἐγκαίνια
τῆς ἐκκλησίας ταύτης, ἥτις γέννημα
τυγχάνει τῆς ψυχῆς μου, καὶ συμπλήρωσις
τῆς ἑορτῆς ὁ γάμος ἔσται ὁ φρικτός.
Ἂν ὁ τεχνίτης λείπῃ, ἀδιάφορον,
καὶ ὁ νυμφίος· λεπτομέρεια μικρὰ
διορθουμένη παρευθύς. Ταλαίπωροι!
Τὸ πνεῦμα ὅπερ διαπλάττει, εὐχερῶς
καὶ καταστρέφει.
(Θεωρεῖ πέριξ.)
Ἐκκλησία προσφιλής,
ἐνσάρκωσις σὺ πάντων τῶν ὀνείρων μου,
ὑπὲρ ἐκείνης σὲ ἀνήγειρα ἐγώ.
Μ' ἐνέπνευσεν ὁ ἔρως ὁ θεσπέσιος,
καὶ τῇ σοφίᾳ τῇ ὑψίστῃ τοῦ Θεοῦ
εὐγνωμοσύνης φόρον σ' ἐξελάμβανον
τῇ δωρησάσῃ τοῖς θνητοῖς τὴν ἄφατον
ἀγάπην τῶν ἀγγέλων. Πλὴν κατέστρεψε
τὰ πάντα μία ὥρα, εἰς ἀπαίσιον
τὸ θεῖον κάλλος ζόφον μεταβάλλουσα.
Καὶ σὺ ἐν τούτοις ἔτι ἵσταισαι, Ναί,
ἐν ᾧ τὸ σύμπαν πέριξ καταστρέφεται;
Ἀλλ' ἴσως ἀναμένεις τὴν ἀπώλειαν
ἐκεῖθεν, ὅθεν ἔσχες καὶ τὴν ὕπαρξιν.
Ὀλίγας ὥρας ἔτι ἐγκαρτέρησον,
καὶ χαῖρε δέξαι τελευταῖον. Ἂν μακρὰς
μερίμνας πᾶς σου λίθος ἐναρμόνιος
ἀπήτησεν, ἀρκεῖ μοι ὀφθαλμοῦ ῥιπή,
καὶ αὖθις ἔσῃ εἰδεχθὲς ἐρείπιον.

Ἰσίδωρος.

Θεέ μου, ποία συμφορὰ ἀνήκεστος!

Ἀνθέμιος,

μετὰ μικρὰν σιγὴν στρεφόμενος πρὸς τοὺς λέβητας.

Καὶ σὺ τοῦ πνεύματός μου θεῖον γέννημα,
ἐφεύρεσις ὑπάτη, ἥτις σύμπαντα
τὸν κόσμον μοὶ καθίστας ὑποχείριον,
σὺ τοῦ ὀλέθρου ἔσῃ νῦν τὸ ὄργανον,
(Τῷ Ἰσιδώρῳ.)
Τοὺς λέβητας ἐκείνους βλέπεις; Ἐν αὐτοῖς
τὸ φοβερὸν στοιχεῖον ἑτοιμάζεται.
Διὰ τῆς ἐπιστήμης δαμαζόμενος
θεὸς τυγχάνει ὁ ἀτμὸς τὸν ἄνθρωπον
πρὸς τοὺς Τιτᾶνας ἐξισῶν, ἀλλ' ἂν αὐτὸν
ἑρμητικῶς ἐγκλείσῃς, τρέμε, δείλαιε,
ὁ γίγας τότε ἀκαθέκτως μαίνεται,
καὶ ἀνασπᾷ τοῦ κόσμου τὰ θεμέλια.
Ἐπακριβῶς τὰ πάντα ὑπελόγισα.
Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἔσται αὔριον
ἡ ἐκκλησία πλήρης καὶ τὰ στέφανα
ὁ ἱερεὺς ἀλλάσσων εὐχηθήσεται
εὐδαιμονίαν τοῖς νυμφίοις, πλήν, οὐαί,
κλονίζονται οἱ τοῖχοι, ἐξερεύγεται
ὁ ᾅδης φλόγας, ὁ Ναὸς κρημνίζεται,
καὶ εἰς φρικώδη τάφον μεταβάλλεται,
καλύπτοντα καὶ φίλτρον καὶ κακούργημα.

Ἰσίδωρος.

Ἡ ἀποφρὰς ἰδέα εἰς ἀπόγνωσιν
ὠθεῖ με. Ἄκουσόν μου τέλος, πείσθητι.

Ἀνθέμιος,

ῥίπτων ξύλα εἰς τὴν πυράν.

Βοήθησόν με τὴν πυρὰν ἀνάπτοντα,
ἂν θέλῃς ὄντως μετ' ἐμοῦ τὸν θάνατον
ὡς λέγεις, ἄλλως φύγε.

Ἰσίδωρος.

Σὲ ἠγάπησα,
Ἀνθέμιε, ὡς τέκνον περιπόθητον.
Ἐγὼ ὅλα ἔτη κοπιάζων παρὰ σέ,
καὶ μένων ἐν τῷ σκότει διωχέτευσα
πᾶν ὅ,τι εἶχεν ἡ ψυχή μου κάλλιστον,
τὸ κλέος ὅπως σοῦ αὐξήσω. Ἡ σκιὰ
ἐγὼ ὑπῆρξα, σὺ τὸ φῶς. Ἂν ἔμεινεν
ἐν σοὶ χορδή τις ἀνθρωπίνη, ἂν μικρὰν
φιλίαν ἔχῃς δι' ἐμέ, πραύνθητι,
εἰσάκουσόν μου.
(Ὁ Ἀνθέμιος σιγᾷ. Ὁ Ἰσίδωρος πίπτει πρὸ αὐτοῦ γονυκλινής.)
Εἰς τὴν κόνιν ἴδε με
πρὸ σοῦ, τῶν ὀφθαλμῶν μου δάκρυα πικρὰ
αἰσθάνθητι τὰς χεῖρας ταύτας λούοντα,
ἐλέησόν με τέλος. Μεταπείσθητι,
ἐκ τῆς μανίας τῆς φρικώδους σύνελθε,
εἰς ἣν πλανᾶσαι.

Ἀνθέμιος,

ἀποσπώμενος καὶ ἀπομακρυνόμενος.

Φρίκη, λέγω, καὶ ἀρά.
Οὐδὲν γνωρίζω τούτου ἄλλο.

Ἰσίδωρος,

ἀνεγειρόμενος βιαίως.

Ἐπαρκῶς
ἱκέτευσά σε. Ἤδη μεταβάλλομαι.
Ἀφ' οὗ τὰ πάντα παρὰ σοὶ ἀνίσχυρα,
διὰ τῆς θίας τὸ φρικτὸν κακούργημα
παρακωλύσω. Σπεύδω πρὸς τὸν Ἄνακτα.
(Διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ ὑπογείου. Ὁ Ἀνθέμιος ὁρμᾷ πρὸ αὐτοῦ, ἀποσπᾷ τὴν κλεῖδα, καὶ ῥίπτει αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ.)
Τί ἔπραξας, παράφρον; Νῦν ἀπώλετο
τὸ πᾶν. Ὦ φρίκη!
(Κάθηται ἐπὶ τοῦ βάθρου ἑνὸς τῶν κιόνων, καὶ κρύπτει τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.)

Ἀνθέμιος.

Ἂν πιστεύῃς εἰς Ἐδέμ
καὶ ᾅδην, μὴ μετάσχῃς τοῦ ἐγκλήματος,
ἂν ἄλλως, χεῖρα βοηθὸν παράσχου μοι
κατὰ τὴν νύκτα ταύτην τὴν ἐπάρατον.
Ὦ, πόσον ἤδη τὴν τρυφὴν κατανοῶ,
μεθ' ἧς ἐν τῇ κολάσει συνδαυλίζουσιν
οἱ δαίμονες τὴν φλόγα τὴν ἀκοίμητον.
Καὶ οὗτοι μῖσος ἐν αὐτοῖς ἐγκλείουσι
πρὸς τὸν Θεόν, τὴν πλάσιν, καὶ τὸν ἄνθρωπον,
καὶ οὗτοι ἓν εἰσέτι μόνον αἴσθημα
τηροῦσι τῆς ἀφάτου ἀπογνώσεως.
(Μετὰ μικρόν.)
Ἰδὲ συρίζει ὁ ἀτμὸς καὶ μαίνεται,
ἀνυπομόνως καὶ αὐτὸς καραδοκῶν
τὴν ἀπευκταίαν ὥραν τῆς λυτρώσεως.
(Ὁ Ἰσίδωρος μένει ἀκίνητος. Ὁ Ἀνθέμιος ῥίπτει ξύλα εἰς τὴν πυράν. Πίπτει τὸ διασκήνιον.)

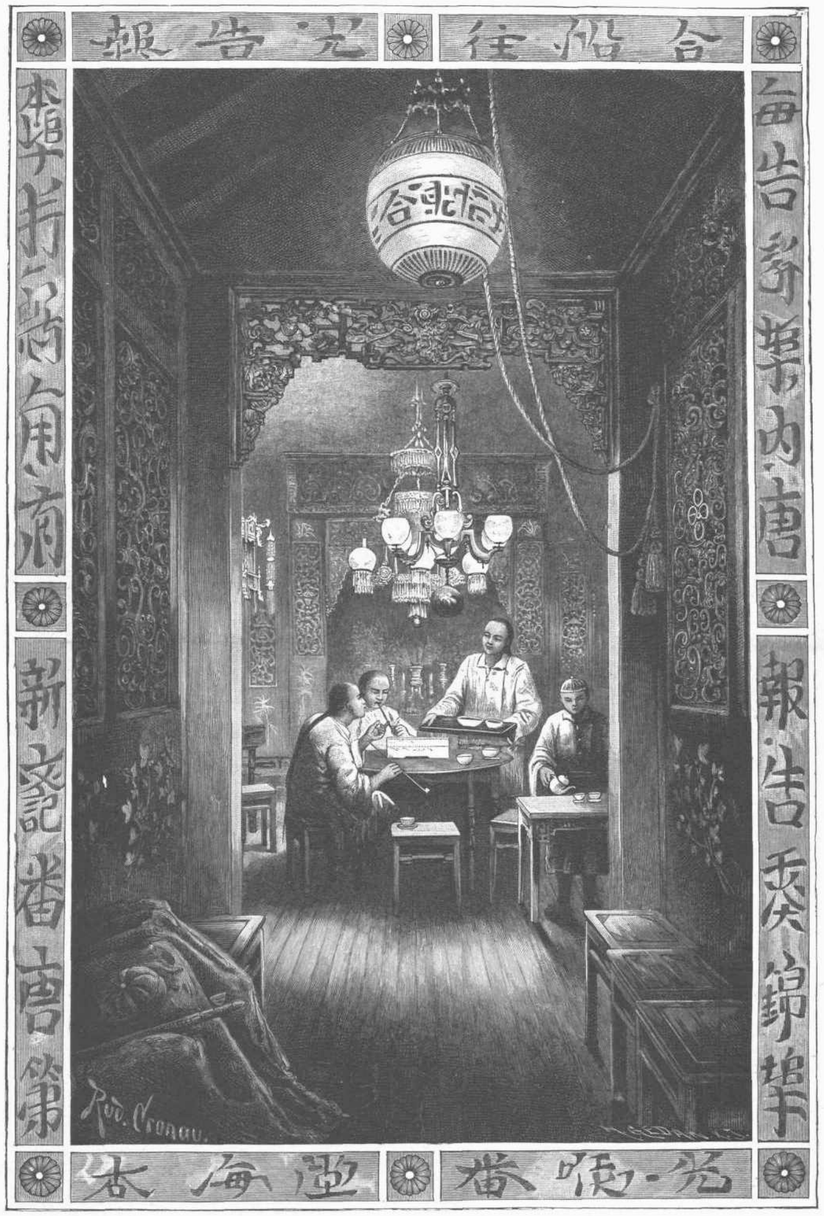

ΚΙΝΕΖΙΚΟΝ ΤΕΪΟΠΩΛΕΙΟΝ ΕΝ ΑΓΙΩι ΦΡΑΓΚΙΣΚΩι.

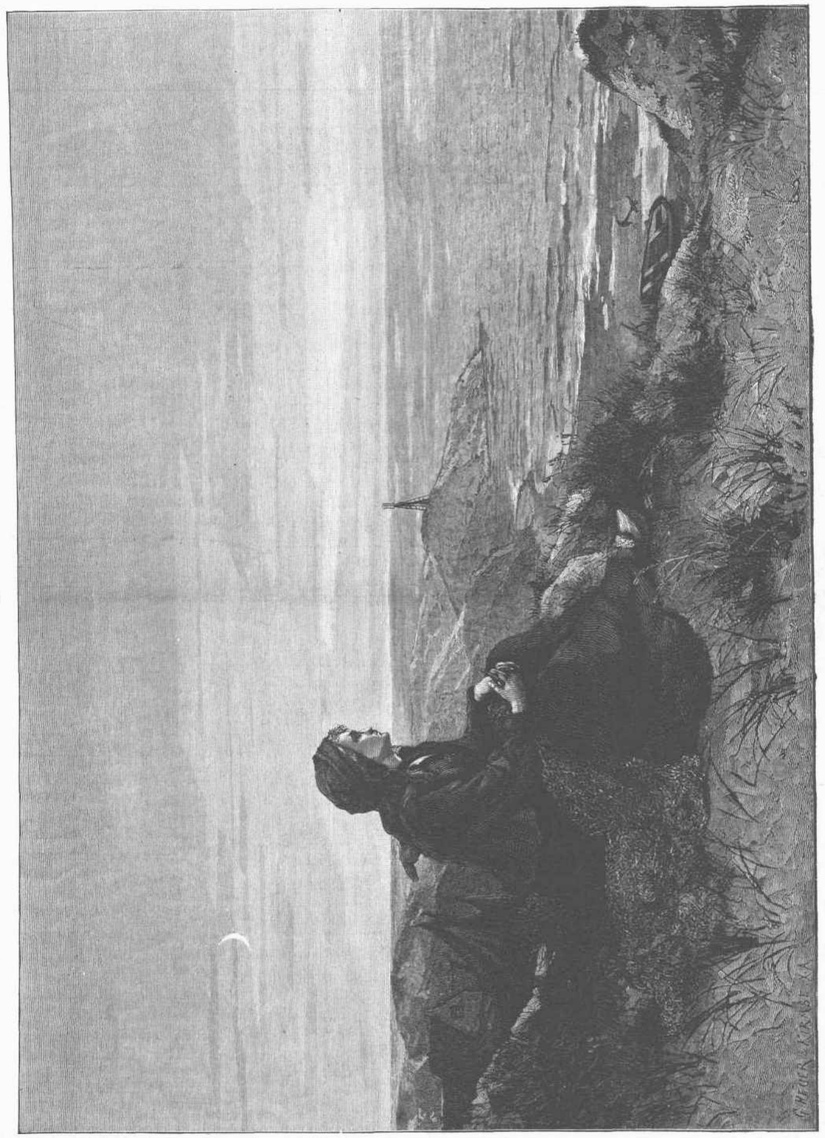

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΟΥ.

ΚΙΝΕΖΙΚΟΝ ΤΕΪΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΕΝ ΑΓΙΩι ΦΡΑΓΚΙΣΚΩι.

(Μετά εἰκόνος, ὅρα σελ. 104.)

Ὁ Ἅγιος Φραγκῖσκος ἐν Καλιφορνίᾳ εἶναι μία τῶν πλέον κοσμοπολιτίδων πόλεων τῆς ὑφηλίου· ἐν αὐτῇ ὁ πληθυσμὸς εἶναι ὁ τὰ μάλιστα ποικίλος, καὶ ὅλων τῶν εἰδῶν αἱ γλῶσσαι ἀκούονται ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ τοῖς ἐμπορικοῖς καταστήμασιν. Ἡ σωρρὸ ὅμως αὕτη τοσούτων ἐθνικοτήτων ἔχει καὶ τὸ κακὸν αὐτῆς μέρος, καὶ μάλιστα ὅσον ἀφορᾷ τὴν κινεζικὴν ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ ἐπιδρομήν, καθ' ἧς ἡ Κυβέρνησις τῶν Ἡνωμένων τῆς Ἀμερικῆς Πολιτειῶν πρὸ ἐτῶν ἤδη ἐσκέπτετο νὰ λάβῃ δραστήρια μέτρα, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἄνευ πολλῆς ἐπιτυχίας. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ τις, πόσην ἀξίαν ἔχει ὁ "κίτρινος τῆς Ἀσίας ἀνήρ" (ὡς καλεῖται ὁ Κινέζος) ἐν Ἀμερικῇ ὡς ἀνθρώπινον φορτηγὸν ζῶον. Ὑπερβολικὸν βεβαίως εἶναι νὰ παραδεχθῇ τις ὅτι ἡ Καλιφορνία εἶναι ἀποτέλεσμα κινεζικῆς ἐργασίας· οὐχ ἧττον ὅμως θετικὸν εἶναι ὅτι εἰς πλεῖστα ὅσα ἔργα οἱ Κινέζοι εἶναι ὁ μεγαλείτερος μοχλός· αὐτοὶ εἶναι αἱ ἐπιμελεῖς μέλισσαι ἐν ταῖς εὐφόροις ταύταις χώραις τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ· ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς ἐργοστασίοις τὸ πλεῖστον τῶν ἐργατῶν μέρος ἀποτελεῖται ὑπὸ Κινέζων· τὰ οἰνοποιεῖα Κινέζους κατ' ἐξοχὴν μεταχειρίζονται· αὐτοὺς προσλαμβάνει ἐργάτας ὁ κτηματίας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν του καὶ τῶν κήπων του· αὐτοὶ τέλος εἶναι οἱ πλεῖστοι τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις μαγείρων καὶ ὑπηρετῶν. Κατὰ στίφη μεταβαίνουσι τὰ τέκνα τοῦ οὐρανίου Κράτους εἰς τὴν Ἀμερικήν, καὶ σήμερον κατέστησαν σχεδὸν ἀπαραίτητοι. Εἶναι ταῦτα πράγματα, ἅτινα οὐδεὶς δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ. Ἀλλ' οὐχὶ μόνον διὰ τοῦ ἀριθμοῦ κατέστη ὁ Κινέζος στοιχεῖον προόδου ἐν ταῖς χώραις τοῦ Εἰρηνικοῦ· καὶ ἀτομικῶς ἀκόμη εἶναι ἥσυχος, ἐπιμελής, ἄοκνος ἐργάτης, ὅστις ἔχει ἀξιομίμητον ὑπομονὴν καὶ ἐργάζεται ἐπὶ τιμῇ πολὺ μετριωτέρᾳ τῶν ἄλλων, ὑποτασσόμενος εἰς τὰς θελήσεις καὶ προσταγὰς τοῦ μεταχειριζομένου αὐτὸν κυρίου. Τὸ μετάλλιον τοῦτο ἔχει ὅμως καὶ τὸ ἀντίστροφον αὐτοῦ μέρος· ὁ Κινέζος εἶναι τοσοῦτον ἀκάθαρτος, ὥστε δικαίως ἐννοεῖ τις τὴν ἀγανάκτησιν ἣν προκαλεῖ τοῖς Ἀμερικανοῖς ἡ ἐπιδρομὴ αὕτη. Μιᾶς μόνης ὥρας διαμονὴ ἐν τῇ κινεζικῇ συνοικίᾳ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, τῇ καλουμένῃ Κινεζουπόλει, ἀρκεῖ ὅπως πείσῃ ἕκαστον περὶ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τούτου ἐλαττώματος τῶν ὑπηκόων τοῦ Οὐρανίου Κράτους. Βεβαίως οὐδένα συμβουλεύομεν νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ συνοδείας ἀστυνομικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν λαβύρινθον τοῦτον τῶν πολυανθρώπων, ἀκαθάρτων καὶ ἐπικινδύνων ὁδῶν καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Κινέζων κατοικουμένας οἰκίας, ἐν αἷς ὁ ἀὴρ εἶναι μεμολυσμένος καὶ ὅπου ζῶσι συσσωρευμέναι οἰκογένειαι, αἵτινες ἀπορίας ἄξιον εἶναι πῶς ἔχουσι τὸν ἀπαιτούμενον ἐν αὐταῖς χῶρον. Ἐν αὐταῖς οὐδὲ ἴχνος ἀναπαύσεως ἢ εὐρωπαϊκῆς τάξεως καὶ πολιτισμοῦ· τὰ δωμάτια εἶναι ὀπαὶ καὶ ἄντρα· αἱ κλίναι εἶναι ξύλινα σκαμνία, ὑπερκείμενα ἀλλήλων ὡς ἐν τοῖς στενοῖς τῶν πλοίων κοιτῶσιν ἢ κάλλιον εἰπεῖν ἐν ὀρνιθῶνι. Τὰ δωμάτια ταῦτα, πρὸς τὰ ὁποῖα ἄγει σκοτεινὴ καὶ στενὴ δίοδος, φθάνουσι μέχρι τῆς στέγης καὶ εἰς δύο ἢ τρία ὑπὸ τὴν γῆν πατώματα, ἐν οἷς οἱ ἐπιμελεῖς ἐργάται ἀποσύρονται τὴν νύκτα καὶ ἐνταφιάζονται ὡς ζῶντα λείψανα. Πανταχοῦ ἡ ἀηδὴς τοῦ ὀπίου ὀσμή, ἣν ἔχει ὁ ἐπισκεφθεὶς τὰ σπήλαια ταῦτα ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς τοὺς ῥώθωνάς του. Οἱ τοῖχοι εἰσὶ κάθυγροι καὶ τὸ ἔδαφος ὀλισθηρόν, ὥστε ἀνὰ πᾶν βῆμα κινδυνεύει τις ἢ νὰ πέσῃ ἢ νὰ κτυπήσῃ τὴν κεφαλήν του ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ἐξεχουσῶν δοκῶν.

Ἀνυπολόγιστον εἶναι τὸ πλῆθος, τὸ συσσωρευόμενον τὴν νύκτα εἰς τοὺς μικροὺς τούτους κοιτῶνας, ὧν τὸ ἐνοίκιον δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἓν φράγκον κατὰ μῆνα. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀμερικανικὴ ἀστυνομία δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξιχνιάσῃ τοῦτο. Ὅτι ὅμως ἡ συνοικία αὕτη ἡ δυσώδης καθ' ἑκάστην καθίσταται μεγαλειτέρα, ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς τεραστίας ἐκτάσεως, ἣν ἀπό τινων ἐτῶν ἔλαβεν. Ἴσως ἔπρεπεν ἡ Κυβέρνησις νὰ περιβάλῃ αὐτὴν δι' ἀληθοῦς κινεζικοῦ τείχους· ἀλλ' ἠδύνατο καὶ οὕτω νὰ περιστείλῃ τὸ κακόν; Ἀμφίβολον, διότι, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, αἱ κατοικίαι αὗται προχωροῦσιν ὑπὸ τὴν γῆν, ὡς κατοικίαι ἀσπαλάκων (τυφλοποντίκων), καὶ ἐνίοτε ἐκτείνονται καὶ ὑπὸ τὰς ὁδοὺς αὐτὰς τῆς πόλεως· ὥστε ἑκὼν ἄκων ὁ λευκὸς πληθυσμὸς τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου ὑποχωρεῖ καὶ παραχωρεῖ θέσιν εἰς τὴν βαθμιαίαν ταύτην καὶ ἀδιάκοπον κινεζικὴν πλημμύραν. Ἡ τοιαύτη πλημμύρα ἀνθρωπίνων πλασμάτων εἶναι μοναδικὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τὸ περίεργον δὲ εἶναι ὅτι ἡ Κινεζικὴ αὕτη συνοικία ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ ἔχει καὶ τὰ καταστήματά της, καὶ τὰ τεϊοπωλεῖα καὶ ὀπιοπωλεῖά της, καὶ τὸ θέατρόν της καὶ ἐν γένει ὅλα ὅσα ἀπαιτοῦσιν αἱ τοῦ βίου ἀνάγκαι· τὸ δὲ παραδοξώτερον εἶναι ὅτι ἀναλόγως τὰ δημόσια ταῦτα μέρη ἔχουσι καλλιτέραν τὴν ὄψιν ἤ ὅ,τι ἠδύνατό τις νὰ προσδοκᾷ ἐν συνοικίᾳ, ἐν ᾗ τοσαύτη ἐπικρατεῖ γλισχρότης καὶ πενία. Τοῦτο ἀποδεικνύει καὶ ἡ σήμερον παρατεθειμένη εἰκὼν Κινεζικοῦ τεϊοπωλείου, τὸ ὁποῖον καθ' ἑκάστην χρησιμεύει ὡς ἐντευκτήριον χιλιάδων Κινέζων, ἐρχομένων ἐνταῦθα νὰ πίωσι τὸ προσφιλὲς αὐτοῖς ποτὸν καὶ νὰ καπνίσωσι τὸ μεθυστικὸν ὄπιον. Τὸ κατάστημα εἶναι ἀρκούντως καθαρὸν καὶ πλουσίως διεσκευασμένον· αἱ τράπεζαι εἶναι μὲν ξύλιναι, ἀλλὰ καθαραί· τὸ τεῖον προσφέρεται ἐν λευκοῖς κυπέλλοις καὶ ἐπὶ δίσκων κινεζικῶν, παραπετάσματα κρέμανται εἰς τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα, ὡραῖαι λυχνίαι κρέμανται ἀπὸ τῆς ὀροφῆς, οἱ ὑπηρέται λευκὰ ἐνδεδυμένοι σπεύδουσι πρόθυμοι νὰ ὑπηρετήσωσι τοὺς πελάτας· ἐν γένει δὲ καθήμενός τις ἐν τοιούτῳ τεϊοπωλείῳ δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ ὅτι εὑρίσκεται ἐν συνοικίᾳ τοσοῦτον ἀκαθάρτῳ καὶ πτωχικῆν ἐχούσῃ ὄψιν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Κινέζος ἐργάτης μὲ ὅλην τὴν οἰκονομίαν του ἀγαπᾷ ἐνίοτε νὰ παραδίδηται εἰς τὰς τέρψεις τοῦ τείου καὶ τοῦ ὀπίου, καὶ νὰ λησμονῇ ὅτι δι' αὐτὸν ὁ βίος εἶναι ἀδιάκοπος σειρὰ κόπων καὶ μόχθων καὶ στερήσεων παντοειδῶν.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΝΑΥΤΟΥ.

(Μετά εἰκόνος, ὅρα σελ. 105.)

Α'.

Αὐτὸς ἦτο ὡς φοῖνιξ
Ὑπερῳάνως θάλλων,
Καὶ ὡς κισσὸς ἐκείνη,
Ὁ τοῦτον περιβάλλων.

Αὐτὸς ὡς κλάδος ἦτο,
Ὡς ἄνθος δὲ ἐκείνη,
Τ' ὁποῖον τὰ γλυκά του
Ἀρώματα ἐκχύνει.

Αὐτὸς ὡς νότος ἦτο
Τὸν πόντον ὁ μαστίζων,
Ὡς ζέφυρος ἐκείνη
Ἠπίως ψιθυρίζων.

Τοὺς εὗρεν ἐν τῷ μέσῳ
Τοῦ βίου τῆς πορείας
Ὁ Ἔρως, καὶ συνῆψε
Τὰς δύο των καρδίας.

Β'.

Ἴδου, τὸν περιμένει,
Τὰς χεῖράς της σταυρόνει,
Καὶ πρὸ αὐτῆς ὁ πόντος
Τὸ κῦμά του ἀπλόνει.

Ποῦ εἶναι ὁ πιστός μου;
Μῆνες παρῆλθον πλέον.
Θαλάσσας διασχίζει,
Ἢ κόσμον βλέπει νέον;

Εἶναι ἐν χώρᾳ, ὅπου
Τ' ἄνθος εὐωδιάζει;
Ἢ ὅπου ψυχρὸς πάγος
Ὅλην τὴν γῆν σκεπάζει;

Καὶ εἶπον τὴν προσβλέπει
Τὸ δολερὸν τὸ κῦμα,
Ὡς θέλων νὰ τῇ εἴπῃ·
Εἰμὶ τοῦ ναύτου μνῆμα!

(Κατὰ τὸ Γερμανικόν.)

ΔΑΝΕΙΣΤΑΙ ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΙ.

Πολωνικὸν διήγημα.

(Συνέχεια.)

Ἐμισείαν ὥραν μετὰ ταῦτα τὸ ἕλκυθρον αὐτοῦ ἐσταμάτησε πρὸ τοῦ κτήματος Βαρατίν, ὅπου εἶχεν ἤδη ἀγγελθῆ ἡ ἔλευσις τοῦ εὐγενοῦς γείτονος. Ὁ Βαλεριανὸς ἐχαιρέτισε μετὰ πολλῆς ἀξιοπρεπείας καὶ ὑπερηφάνου εὐγενείας τὸν μέλλοντα πενθερόν του καὶ τῷ ἔδειξε τὰ "θαύματα τοῦ κόσμου" ὡς ὁ Ἑβραῖος ὠνόμαζε τὰς μηχανάς.

Ὁ εὐγενὴς κτηματίας ἔμεινεν ἔκπληκτος, ἐστέναξεν, ἐθαύμασεν, ἐζήλευσεν· εἶδε καὶ τὰ νέα ἔπιπλα τῆς αἰθούσης, καὶ τὰς εἰκόνας· ἐδοκίμασε τὸ παλαιὸν κονιὰκ καὶ γλυκύτατον παλαιὸν οἶνον· ἐκάπνισε λαμπρὸν καπνόν, ὃν τῷ προσέφερεν ὁ Βαλεριανός — καὶ ἠττήθη.

Ὁ πονηρὸς Βαλεριανὸς ἔλαβεν ἀμέσως, τὸ δὴ λεγόμενον, τὸν ταῦρον ἐκ τῶν κεράτων.

— Ἔχετε θυγατέρα χαριτόβρυτον.

— Ὦ! Παρακαλῶ!

— Ἡ δεσποσύνη Βικτωρία εἶναι πράγματι ὡραιοτάτη.

— Ναί, ναί, ἀρκετὰ νόστιμη.

— Ἐὰν δὲ ᾖναι καὶ εὐφυὴς καὶ καλή, ὅσον εἶναι ὡραία —

— Εἶναι καλὸ κορίτσι!

— Ἐγὼ μόνον ἅπαξ τὴν εἶδα, καὶ τοῦτο μακρόθεν — δυστυχῶς δι' ἐμέ —

— Διατὶ δυστυχῶς;

— Δυστυχῶς, ἀπήντησεν ὁ Βαλεριανὸς στενάζων, διότι νομίζω — ὄχι νομίζω — εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀγαπῶ τὴν θυγατέρα σας —

— Μεγάλη τιμή δι' ἐμέ — εἶπεν ὁ κ. Φέστεμβουργ μετὰ βαθείας ὑποκλίσεως.

— Ναί, ἀγαπῶ τὴν δεσποσύνην Βικτωρίαν, καὶ σᾶς τὴν ζητῶ εἰς γάμον.

Τὸ πρόσωπον τοῦ γέροντος κτηματίου ἀπήστραπτεν ὑπὸ χαρᾶς·

— Ἀλλά . . .

— Ὦ! μή με κάμετε δυστυχῆ — εἶπε παρακλητικῶς ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἀλωνιστικῆς μηχανῆς.

— Ἐννοήσατέ με καλῶς — ἀπήντησεν ὁ κ. Φέστεμβουργ, πληρῶν δεύτερον ποτήριον οἴνου. — Τὴν εὐχήν μου ἔχετε —

— Μὲ κάμνετε τὸν εὐτυχέστερον τῶν ἀνθρώπων! ἀνέκραξεν ὁ Βαλεριανὸς ἐναγκαλιζόμενος τὸν γέροντα.

— Ἐγὼ τὸ θεωρῶ πρᾶγμα τετελεσμένον — προσέθηκεν ὁ κ. Φέστεμβουργ — τὸ κατ' ἐμὲ δηλαδή· ἀλλὰ ἡ θυγάτηρ μου — βλέπετε — εἶναι ἄλλο πρᾶγμα· καὶ ἔξυνε τὴν κεφαλήν του καὶ ἔριπτε βλέμματα ἐρωτικὰ πρὸς τὴν φιάλην.

— Ἤκουσα περὶ τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς δεσποινίδος Βικτωρίας, εἶπεν ὁ Βαλεριανός· ἀλλ' αὐταὶ εἶναι ἰδέαι, αἵτινες . . .

— Ὦ! βεβαίως, ἐὰν κατακτήσητε τὴν καρδίαν της, διεβεβαίωσεν ὁ γέρων· ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ δὲν πρέπει νὰ ὑποπτευθῇ ὅτι τὴν κατακτᾶτε μὲ τὴν συγκατάθεσίν μου, διότι ἄλλως ὅλα εἶναι χαμένα.

— Ἄφετε καὶ ἐγὼ τὰ διορθόνω, εἶπεν ὁ φιλάρεσκος νέος μειδιῶν.

— Δὲν ἀμφιβάλλω ποσῶς, ἀπήντησεν ὁ Γερμανός· ἀλλ' ὡς προεῖπον, οὐ μόνον ἡ κόρη δὲν πρέπει νὰ ὑποπτευθῇ περὶ τῆς συνεννοήσεώς μας, ἀλλ' ὑμεῖς πρέπει νὰ τὴν κατακτήσητε κατὰ τὸ φαινόμενον παρὰ τὴν θέλησίν μου, ὡς ἐν μυθιστορήματι· ναί, ναί, πρέπει νὰ παίξητε μυθιστόρημα ἀπὸ τοῦ πρώτου κεφαλαίου μέχρι τοῦ τελευταίου.

— Εἴμεθα σύμφωνοι!

Καὶ σφίξαντες τὰς χεῖρας ἠσπάσθησαν ἀλλήλους.

— Συγχωρήσατέ μοι ἀκόμη μίαν ἐρώτησιν, εἶπεν ὁ γέρων· εἶσθε θρῆσκος;

— Θρῆσκος; δηλαδή, ἂν πρέπῃ νὰ ὁμιλήσω εἰλικρινῶς . . .

— Ὄχι; ἠρώτησεν ὁ γέρων γελῶν.

— Ὄχι.

— Πολὺ καλά· καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τοῦτο ἔχω ἰδέας φιλελεύθερους, εἶπεν ὁ κ. Φέστεμβουργ· ἀλλ' ἡ σύζυγός μου — ὦ! ἐκείνη — θὰ τὸ ἰδῆτε — θὰ ᾖναι ἐναντίον σας ἐὰν δὲν μεταβαίνητε καθ' ἑκάστην εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ ἐὰν δὲν ἐξομολογῆσθε τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος.

— Κακὴ βλέψις τοῦτο!

— Κακὴ βλέψις; Χά! Χά! Χά! εἶπε γελῶν ὁ γέρων· ὅσον ἡ μήτηρ θὰ σᾶς κατηγορῇ, τοσοῦτον θὰ σᾶς ὑπερασπίζεται ἡ θυγάτηρ μου, καὶ ἐπειδὴ ἡ σύζυγός μου ἔχει ἕτοιμον γαμβρὸν διὰ τὴν Βικτωρίαν, ἕνα ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ὁποκριτάς, τὸν ὁποῖον προστατεύει ὅλαις δυνάμεσι, τοῦτο δι' ὑμᾶς εἶναι μεγίστη πιθανότης ἐπιτυχίας.

— Ὥστε πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ παίξω κωμῳδίαν; ἠρώτησεν ὁ κτηματίας, συλλογισμένος.

— Βεβαίως, μὲ κάθε τρόπον, ἐὰν θέλετε νὰ λάβητε εἰς σύζυγον τὴν Βικτωρίαν.

— Καὶ δύναμαι νὰ βασισθῶ εἰς τὴν συνδρομήν σας;

— Βεβαιότατα, ἀπήντησεν ὁ γέρων τρίβων τὰς χεῖράς του· πολὺ μὲ διασκεδάζει αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις· ἀλλὰ σεῖς πρέπει νὰ ἐκτελέσητε τὸ ἔργον σας μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα· μ' ἐννοεῖτε; ῥωμαντικῶς, δονζουανικῶς — εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης — μὲ τὴν κιθάραν — μὲ τὴν κλίμακα ἐκ μεταξῆς —

— Ἴσως καὶ μονομαχίαν μὲ τὸν ἀντίζηλόν μου; ἠρώτησεν ὁ Βαλεριανός.

— Τί λέγετε; ἂν ἐτίθεσθε ἐπὶ κεφαλῆς λησταρίας συμμορίας; διέκοψεν αὐτὸν ὁ γέρων.

— Δέν μοι φαίνεται κακόν, ἀπήντησεν ὁ νέος· πολιορκῶ τὴν ἔπαυλίν σας — κάμνω ἔφοδον κατ' αὐτῆς — ἁρπάζω τὴν δεσποινίδα Βικτωρίαν — τὴν ἁπάγω —

— Λαμπρά! Λαμπρά! εἶπεν ὁ γέρων κατενθουσιασμένος· ἔχω ἕνα κόκκινον μανδύαν, πλατὺν καὶ ὡραῖον· σᾶς τὸν δανείζω πρὸς τοῦτο.

* * *

Ἐν τῷ ἀναπαυτικῷ τοῦ ἐν Κοσιόλκᾳ μεγάρου ἐστιατορίῳ ἐκάθητο παρὰ τὴν τράπεζαν ἡ οἰκογένεια Φέστεμβουργ. Ἀπὸ τῶν τοίχων ἐκρέμαντο μνημεῖα τοῦ ἀρχαίου πολωνικοῦ μεγαλείου, πανοπλίαι, θώρακες, περικεφαλαῖαι, σημαῖαι ἐσχισμέναι, πτέρυγες ἀγγέλων παραδόξου σχήματος*), ἡ προσωπογραφία ἐνδόξου πολεμιστοῦ, ἡ εἰκὼν ὡραίας γυναικὸς μὲ τὴν κορυφὴν πολωνικὴν καλύπτραν. Κατά τινα παράδοσιν ἡ εἰκὼν παρίστα τὴν φιλόδοξον ἐρωμένην τοῦ ψευδο-Δημητρίου, Μαρίναν. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς τραπέζης ἐκάθητο ἐνώπιον τοῦ ἀχνίζοντος καὶ ᾄδοντος σαμοβαρίου ὁ κ. Φέστεμβουργ, ἔχων πρὸ αὐτοῦ γερμανικὴν ἐφημερίδα· ἀριστερᾷ αὐτοῦ ἵστατο ἡ σύζυγός του, μικρὰ στρογγύλη γυνὴ μὲ ξανθὴν κόμην καὶ ἐρυθρᾶς παρειάς, καταγινομένη εἰς παρασκευὴν τοῦ τείου· δεξιᾷ δὲ ἡ δεσποινὶς Βικτωρία ἡτοίμαζε τεμάχια ἄρτου μετὰ βουτύρου. Μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν ὅλως ποταπὴν ἐργασίαν της, ἡ ποιητικὴ τάσις τῆς εὐειδοῦς κόρης ἐφαίνετο ἐκ τῶν ἐνδυμάτων της· ἐφόρει ἀλλοκότως κεκομμένον κοιτωνίτην, ὅπως φοροῦσιν αὐτὸν αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς εἰκόσι τοῦ ζωγράφου Βαττώ, ἢ ὅπως κατεσκευάζετο διὰ τὴν φιλόκαλον μαρκησίαν Πομπαδοὺρ ἢ τὴν Ἀδριανὴν Λεκουβρὲρ, τὴν δυστυχῆ ἐρωμένην τοῦ ἀγρίου Μαυρικίου τῆς Σαξωνίας. Ἡ πλουσία αὐτῆς κόμη ἔπιπτε λελυμένη ἐπὶ τῶν ὤμων της.

Πρὸ τῆς θερμάστρας ἵστατο θερμαινόμενος ὁ κομψὸς Ἰουδαῖος Λεβῆς, ὁ ἐπιστάτης τοῦ κτήματος τοῦ κυρίου Φέστεμβουργ.

— Τὰ νέα σου εἶναι σήμερον ὀλίγα, εἶπεν ὁ κύριος.

— Ἤθελα νὰ διηγηθῶ καὶ ἄλλο τι εἰς τὴν Ἐκλαμπρότητά σας καὶ εἰς τὴν σεβαστὴν Κυρίαν, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος ἀδιαφόρως κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀλλά . . . δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι τώρα.

— Θὰ τὸ ἐνθυμηθῇς, τῷ εἶπεν ἡ Κυρία, ἐν ᾧ ἡ Βικτωρία ἔψαλλε ψιθυρίζουσα τεμάχιον Ἰταλικοῦ μελοδράματος.

— Τὸ ἠῦρα, τὸ ἠῦρα, ἀνακράζει αἴφνης ὁ ἐπιστάτης μὲ τοσαύτην ὁρμήν, ὥστε ἡ Κυρία κρατοῦσα τεμάχιον ζακχάρεως τὸ ἔρριψεν ἐκ τῆς ταραχῆς της εἰς τὸ ἀγγεῖον τοῦ γάλακτος.

— Μ' ἐτρόμαξες! . . .

— Μὲ συγχωρεῖτε, εὐγενεστάτη· τώρα τὸ ἐνθυμοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ὁ ἐπιστάτης· ἡ δεσποσύνη Βικτωρία ἐπιθυμεῖ διδάσκαλον τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης.

— Τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης; ἐπαναλαμβάνει ἡ μήτηρ.

— Βεβαιότατα, παρετήρησεν ἡ Βικτωρία· χρειάζομαι τὴν γλῶσσαν ταύτην διὰ τὴν μουσικήν.

— Ἤδη λοιπὸν ἕνα καλὸν διδάσκαλον διὰ τὴν εὐγενεστάτην δεσποσύνην, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος πλησιάζων ἔτι περισσότεραν εἰς τὴν θερμάστραν.

— Ἐλπίζω ὅτι εἶναι ἀνὴρ ἡλικιωμένος, εἶπεν ἡ μήτηρ.

— Εἶναι ἄνθρωπος σοβαρός, ἀλλ' ὄχι ἡλικιωμένος, ἀπήντησεν ὁ Ἰουδαῖος.

— Τότε δὲν μᾶς κάμνει, παρετήρησεν ὁ πατήρ.

— Πολὺ φρόνιμα! ἐπανέλαβεν ἡ μήτηρ.

Ἀλλὰ ἡ διωδία τῶν γονέων ἐξερεθίζει τὴν ἀντίστασιν τῆς θυγατρός.

— Καὶ διατὶ ὄχι; ἠρώτησεν αὕτη· ἐλπίζω ὅτι καὶ σὺ καὶ ὁ πατὴρ ἔχετε ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἐγγύησιν εἰς τὸν χαρακτῆρά μου, καὶ δὲν χρειάζεται νὰ τὴν ζητῆτε εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ διδασκάλου.

— Βεβαιότατα, ἀπήντησεν ὁ πατήρ· ἀλλά...

— Ἐκτὸς τούτου δὲν ἔχομεν καὶ ἐκλογήν, διέκοψεν αὐτὸν ἡ κόρη ζωηρῶς· πρέπει νὰ ἤμεθα εὐχαριστημένοι ὅτι ἐν γένει εὑρίσκομεν διδάσκαλον.

— Εἶναι Ἰταλός; ἠρώτησε πάλιν ὁ πατήρ.

— Βέβαια Ἰταλός· ἀπήντησεν ὁ Ἰουδαῖος ὑψῶν τοὺς ὤμους του· πῶς ἠμποροῦσα ἄλλως νὰ τὸν συστήσω; Εἶναι νέος ἀπὸ πολὺ καλὴν οἰκογένειαν, πολὺ καλὰ μορφωμένος, μὲ ὡραῖον τρόπους, ἀλλὰ πολὺ δυστυχής· δὲν ἔχει ἄλλο εἰς τὸ κεφάλι του παρὰ τὴν δυστυχίαν του...

— Καὶ πῶς εἶναι δυστυχής; ἐξηκολούθησε τὰς ἐρωτήσεις του ὁ γέρων.

— Τοῦτο εἶναι μυστικόν, ἀπήντησεν ὁ ἐπιστάτης καταβιβάζων τὴν φωνήν του καὶ πλησιάζων εἰς τὴν τράπεζαν· εἶναι ἀπὸ οἰκογένειαν εὐγενῆ, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπανάστασιν ἔχασε ὅλα, καὶ τὰ κτήματά του καὶ τὰ πλούτη του, καὶ ἀναγκάζεται τώρα νὰ δίδῃ μαθήματα, ὁ καλὸς ἐκεῖνος νέος, διὰ νὰ συντηρήσῃ τὸν ἑαυτόν του, καὶ τὴν μητέρα του καὶ τὰ ἀδέλφια του . . .

— Τοῦτο εἶναι λαμπρόν, λαμπρόν! ἀνέκραξεν ἡ Βικτωρία. Πρέπει νὰ βοηθήσωμεν αὐτὸν τὸν εὐγενῆ νέον, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο πρέπει νὰ γείνῃ χωρὶς νὰ προσβληθῇ ἡ φιλοτιμία του, θὰ μὲ δώσῃ μαθήματα τῆς Ἰταλικῆς· δὲν εἶναι οὕτω, πατέρα;

— Ἐὰν ἡ μήτηρ ᾖναι σύμφωνος, ἀπήντησεν ὁ γέρων.

— Ἐὰν ὁ πατὴρ δὲν ᾖναι ἐναντίος, εἶπεν ἡ μήτηρ.

Ἀμφότεροι οἱ γονεῖς εὑρίσκονται ἄοπλοι ἐνώπιον τῶν ἐτοιμοπολέμων καὶ νικηφόρων βλεμμάτων τῆς θυγατρός.

— Τότε θὰ φέρω ἐδῶ τὸν καλὸν νέον, εἶπε ταχέως ὁ ἐπιστάτης ὅπως διαλύσῃ πᾶσαν ἀμφιβολίαν.

— Καλά! εἶπεν ὁ πατὴρ μειδιῶν πονηρῶς.

— Καὶ τοῦτο ὅσον τάχιστα! παρετήρησεν ἡ κόρη.

— Αὔριον; ἠρώτησεν ὁ Λεβῆς.

— Κάλλιον σήμερον ἀκόμη· εἶπεν ὁριστικῶς ἡ Βικτωρία.

* * *

Μετὰ μεσημβρίαν τὸ ἕλκυθρον τοῦ Ἰουδαίου Λεβῆ σταματᾷ πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ κ. Φέστεμβουργ καὶ κατέρχεται ἐξ αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰουδαίου καὶ ὁ Ἰταλὸς διδάσκαλος — ὁ κ. Βαλεριανὸς Κοχάνσκης. Ὅτε δὲ εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν οἱ δύο ξένοι, ὁ οἰκοδεσπότης δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτά του καὶ ὅπως μὴ προδοθῇ ἐρράπιζε τὸν σκύλον του. Ὁ πονηρὸς Ἰουδαῖος ἐπαρουσίασε τὸν κ. Βαλεριανὸν ὡς τὸν κ. Ἰωσὴφ Σκαρλάτην εἰς τὴν οἰκοδέσποιναν,

---

*) Γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ Σοβιέσκη, τοῦ σωτῆρος τῆς Βιέννης, ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων μεγάλας πτέρυγας.

ἥτις μετὰ συμπαθείας παρετήρει τὸν πρὸ αὐτῆς ἐν στάσει σεμνῇ ἱστάμενον ὡραῖον νεανίαν. Ἐν τοσούτῳ ἡ ζωηρὰ θαλαμηπόλος ἔσπευσεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Βικτωρίας καὶ τῇ ἀνήγγειλε τὴν ἔλευσιν τοῦ ξένου.

— Εἶναι νέος ὡραιότατος, τῇ εἶπεν.

— Εἶναι ξανθός; ἠρώτησεν ἡ δεσποινίς, διευθετίζουσα τὴν ξανθὴν αὐτῆς κόμην. Σημειωτέον ὅτι ἡ ῥωμαντικὴ Βικτωρία ἀπεστρέφετο πάντοτε τοὺς ξανθοὺς ἄνδρας.

— Ὄχι, εἶναι μαῦρος, ἀπήντησεν ἡ ὑπηρέτρια.

Ἡ Βικτωρία ἀνέπνευσε· ῥίπτει ἀκόμη ἓν βλέμμα ἐπὶ τοῦ κατόπτρου καὶ τρέχει εἰς τὴν αἴθουσαν. Ὁ Βαλεριανὸς ἀφ' ἧς στιγμῆς τῇ ἔδοσε τὰ παγοπέδιλά της ἦτο πλέον σκλάβος της, ἀλλ' ὅτε τὴν εἶδε τώρα εἰσερχομένην εἰς τὴν αἴθουσαν ἐν ὅλῃ τῇ νεανικῇ αὐτῆς καλλονῇ, ἐνόμισεν ὅτι τὴν εἶδε πρῶτον ἤδη· ἔμεινε δὲ τεταραγμένος, καὶ ἄναυδος, μὴ γνωρίζων τί ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ μαθήτριαν, ἥτις χαριέντως τὸν ἐχαιρέτισεν. Ἐν τῇ συγκινήσει του ἐψέλλισε διακεκομμένας λέξεις περὶ τῆς ὡραίας πατρίδος του, περὶ τῶν δυστυχημάτων του, περὶ τῆς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης, ἣν ἠσθάνετο ἐπὶ τῇ φιλικῇ ὑποδοχῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ εὐγενοῦς πατρός της. Τότε ἦλθεν εἰς ἐπικουρίαν του ὁ Ἰουδαῖος, ὅστις ἤρξατο συζητῶν μετὰ τῶν γονέων περὶ τοῦ πρακτικοῦ μέρους τοῦ ζητήματος. Ἡ Βικτωρία ἤκουσε πόσον μέτριαι ἦσαν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Ἰταλοῦ καὶ ἀναμιγνυομένη εἰς τὴν συζήτησιν κατώρθωσε νὰ διπλασιασθῇ ἡ ἀμοιβή του. Ἡ μήτηρ δάκνει τὰ χείλη της, ὁ πατὴρ μειδιᾷ, ὁ διδάσκαλος εὐχαριστεῖ μεθ' ὑποκλίσεως.

— Πότε ὀφείλω ν' ἀρχίσω τὰ μαθήματα; ἠρώτησε τέλος.

— Αὔριον, ἀπήντησεν ἡ Βικτωρία.

— Καὶ διατί ὄχι σήμερον; διέκοψεν ὁ πατήρ.

— Διότι σήμερον ὁ κ. Σκαρλάτης θὰ φιλοξενηθῇ ἐν τῇ οἰκίᾳ μας, εἶπεν ἡ νεᾶνις. Θὰ μείνετε εἰς τὸ γεῦμα, κύριε· θὰ μᾶς διηγηθῆτε περὶ Ἰταλίας, περὶ Γαριβάλδη, περὶ τῶν προμάχων τῆς ἐλευθερίας —

Παρατεθέντος τοῦ τείου καὶ ἡ θυγάτηρ καὶ οἱ γονεῖς ἤκουον μετὰ χαρᾶς καὶ μάλιστα μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὸν κ. Βαλεριανὸν διηγούμενον, ὅστις κατὰ καλήν του τύχην εἶχεν ἐπισκεφθῆ ὅλην τὴν Ἰταλίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδὲ ἅπαξ περιῆλθεν εἰς ἀμηχανίαν. Μετὰ ζωηρῶν χρωμάτων ὡμίλησε περὶ Βενετίας, περὶ Φλωρεντίας, περὶ Ῥώμης· ὡμίλησε περὶ Γαριβάλδη, ὑφ' ὃν, ὡς εἶπεν, ἐπολέμησεν ἐν Σικελίᾳ — καὶ τέλος, ἀποκαλύπτων τὸν βραχίονά του ἔδειξε τὴν πληγήν, ἣν τῷ ἐπήνεγκεν ἀντίζηλός τις ἐν μονομαχίᾳ, καὶ ἣν ἐξήγησεν ὡς πληγὴν λόγχης ἐπενεχθεῖσαν αὐτῷ ἐν πεισματώδει καὶ αἱματηρᾷ μάχῃ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Βικτωρίας ἐπληρώθησαν δακρύων. Τὴν νύκτα δὲ ὠνειρεύθη ἡ ῥωμαντικὴ νεᾶνις ὅτι ὁ Βαλεριανὸς ἵστατο ἐπὶ προμαχῶνος κρατῶν ξίφος ἐν χειρί, καὶ ὅτι πλησίον αὐτοῦ ἵστατο αὐτή, σείουσα τὴν τρίχρουν τῆς Ἰταλίας σημαίαν.

* * *

Ἡ Βικτωρία μὲ σκοπὸν ὥρισεν ὥραν μετὰ μεσημβρίαν διὰ τὸ ἰταλικὸν μάθημα· διότι εὐθὺς μετὰ τὸ μάθημα παρετίθετο τὸ τεῖον, καὶ ἑκάστοτε ὁ Βαλεριανὸς προσεκαλεῖτο νὰ παρακαθήσῃ· αὐτὸς δὲ ἑκάστοτε ἤρχιζεν ἀποποιούμενος καὶ ἐπὶ τέλους ἐνέδιδε καὶ ἔμενεν. Ἐκεῖ δὲ παρὰ τὴν τράπεζαν ἐδιηγεῖτο περὶ Ἰταλίας, καὶ ἀνεγίνωσκεν ἐνίοτε ἐκ τοῦ Δάντου ἢ τοῦ Ἀριόστου· πολλάκις δὲ ἔψαλλε καὶ μετὰ τῆς Βικτωρίας διῳδίας ἐξ ἰταλικῶν μελοδραμάτων. Ὁ πατὴρ ἐμειδία καθ' ἑαυτόν, ἡ δὲ μήτηρ εὕρισκε καθ' ἑκάστην τὸν Ἰταλὸν ἑλκυστικώτερον. Καὶ ἡ Βικτωρία; Δὲν ἠδύνατο μὲν νὰ ἐννοήσῃ ἀκριβῶς τὸ αἴσθημά της, ἀλλ' ὁσάκις τὸ ὡρολόγιον ἀνήγγειλε τὴν ἔλευσιν τοῦ Βαλεριανοῦ ἡ καρδία της ἔπαλλε σφοδρότερον.

Πολλάκις καὶ ὁ κ. Λεβῆς ἐνεφανίζετο ἐν τῇ οἰκίᾳ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μαθήματος καὶ διὰ τῆς ἑβραϊκῆς αὐτοῦ ὀξυνοίας παρετήρει μ' εὐχαρίστησιν τὰς προόδους τοῦ προστατευομένου του καὶ πάσης ἐδράττετο εὐκαιρίας, ὅπως ἐπαινέσῃ αὐτόν. Συγχρόνως δὲ μετὰ ἐνθουσιασμοῦ ὡμίλει περὶ τοῦ ἱκανοῦ κτηματίου κ. Κοχάνσκη, περὶ τοῦ προτύπου κτήματός του, περὶ τῆς ἀλωνιστικῆς μηχανῆς καὶ τοῦ ἀτμαρότρου αὐτοῦ· ὁ δὲ κ. Φέστεμβουργ μετὰ τοσαύτης κατανύξεως καὶ εὐχαριστήσεως ἤκουε τοὺς ἐπαίνους τούτους, ὥστε πολλάκις ὁ Βαλεριανὸς ἐνεβάλλετο εἰς ταραχὴν καὶ ἀμηχανίαν. Κατὰ τὸ μάθημα ἀπέφευγε νὰ ὁμιλῇ μετὰ τῆς κόρης περὶ ἄλλου ἢ περὶ τῆς ἰταλικῆς γραμματικῆς. Ὅσῳ ὅμως αὐτὸς διετέλει προφυλακτικώτερος, τοσοῦτον ἐξήπτετο ἡ φαντασία τῆς νεάνιδος, ἥτις προέβη μάλιστα καὶ εἰς σύνταξιν ἡμερολογίου. Τὸ ἡμερολόγιον εἶναι ἐν τῷ βίῳ νέας κόρης ὥς τις στήλη ἐμφαίνουσα ὅριον· ὄπισθεν αὐτοῦ τοῦ ὁρίου κεῖται ἡ ἀθωότης τῆς παιδικῆς καρδίας, ἔμπροσθεν δὲ ὁ ἔρως.

(Ἕπεται ἡ συνέχεια.)

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΝΑΥΤΑΣ

ΤΟΥ

ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΜΙΑΟΥΛΗ.

Κατὰ τὸ εἰς τιμὴν τῶν ναυτῶν τοῦ "Ναυάρχου Μιαούλη" παρατεθὲν ἐν Ῥαμλίῳ παρὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν γεῦμα, ὁ κ. Γεώργιος Κ. Κωνσταντινίδης ἀπήγγειλε τὸ κάτωθι χαριέστατον ποίημα·

ΝΑΥΤΕΣ μου, σὰν ἀράξετε
σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλι,
δὲν αἰσθανθήκετε παλμὸ
εἰς τὴν καρδιά σας ὅλοι;
Τῆς Ἀλεξάνδρας τὸ 'ψηλὸ
σὰν ἴδετε φανάρι,
δὲν σᾶς ἐφάνη ἡ σκιὰ
πῶς ἦτο τοῦ Κανάρη;
Παράπονο δὲν 'κούσετε
σιγὰ ἀπὸ τὸ κῦμα,
πῶς στόλου δὲν ἠμπόρεσε
νὰ γάνῃ μαῦρο μνῆμα;

Λέγουν πῶς σὰν ἀράξετε
ἀγέρας δὲν φυσοῦσε·
σὲ αὖρα μετεβλήθηκε . . .
Συγχώρησι ζητοῦσε!
Συγχώρησι! γιατ' αὐτὸς
μᾶς ἅρπαξ 'ὁ ἀγέρας
τῆς ναυτικῆς παλληκαριᾶς
τὸ ἔνδοξο τὸ γέρας!
Ἄχ! δεύτερο θὰ εἴχαμε
θρίαμβον Σαλαμῖνος,
ἂν ἔξαφνα δὲν 'φύσαε
ὁ ἄνεμος ἐκεῖνος!

Καλῶς τα, τὰ δελφίνια μας,
σ' αὐτὸ τὸ περεγάλι·
εἰς τὴν θερμή μας πέσατε
καὶ ἀνοικτὴ ἀγκάλη.
Στὰ στιβαρὰ τὰ χέρια σας
κρατεῖτε τὸ τιμόνι
τοῦ μέλλοντος, καὶ εἶσθε σεῖς
παρηγοριά σας μόνη.
Καλῶς τα, τὰ ναυτόπουλα,
τῆς θάλασσας σαμάρι!
Ἀπόγονοι τοῦ Κριεζῆ,
Μιαούλη καὶ Κανάρη!
Σεῖς εἶσθε ἡ ἐλπίδα μας,
σεῖς, ὅλο μας τὸ θάρρος.
Συλλογισθῆτέ το καλὰ
τὸ θεῖο αὐτὸ θάρος!

Ἐὰν ἐλευθερίας φῶς
εἰς τὴν 'Ελλάδ' ἀστράφτῃ,
τὸ χέρι τὸ ἀτρόμητο
τὸ ἄναψε τοῦ ναύτη.
Ἑλλὰς καὶ Ναύτης εἶναι ἕν,
ἀχώριστο ζευγάρι,
χωρὶς αὐτὸν εἶν' ἡ Ἑλλάς,
σὰν στὴ ξηρὰ τὸ ψάρι.

Πηγαίνετε εἰς τὸ καλό,
ἀδέλφι' ἀγαπημένα!
Μίαν εὐχὴν σᾶς δίδομεν
μὲ 'μάτια δακρυσμένα·
"Νὰ ταξειδεύσετέ ποτε
μὲ ὁλοκλήρους μοίρας,
καὶ ςτολοκαύτες μὲ δαυλὸ
Κανάρη εἰς τὰς χεῖρας!"

ΟΙ ΔΥΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΝΑΝΝΟΙ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 109.)

ΠΑΡΑΔΟΞΟΥΣ ἰδιοτροπίας ἔχει ἐνίοτε ἡ φύσις, ἡ τοσοῦτον ὡρισμένως καὶ κανονικῶς πάντοτε λειτουργοῦσα. Μία τῶν ἰδιοτροπιῶν της εἶναι παρὰ τοῖς ἀνθρώποις οἱ γίγαντες καὶ οἱ νάννοι. Καθὼς ἐνίοτε βλέπομεν ἀνθρώπους ἀναπτυσσομένους σωματικῶς ὑπὲρ τὸ σύνηθες ὅριον, οὕτως ἀφ' ἑτέρου παρουσιάζονται ἡμῖν ἀνθρώπινα πλάσματα, τὰ ὁποῖα καίτοι κανονικῶς ἀνεπτυγμένα, ἔχουσι σῶμα πολὺ τοῦ συνήθους ταπεινότερον. Τὸ περιεργότερον τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν παράδειγμα τῆς τοιαύτης τῆς φύσεως ἰδιοτροπίας παριστᾷ ἡμῖν τὸ ζεῦγος τῶν Ἀμερικανῶν νάννων, οἵτινες περιελθόντες τὴν Εὐρώπην καὶ ἐπιδειχθέντες εἰς ὅλας τὰς μεγαλειτέρας πόλεις, ἐτέλεσαν πρὸ τῆς εἰς Ἀμερικὴν μεταβάσεώς των τὸν γάμον των ἐν Ἀγγλίᾳ.

Οἱ δύο οὗτοι νάννοι ἐπεδεικνύοντο ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ Μίτε καὶ τῆς μὶς Μίλλη, καὶ ὡμοίαζον δύο ζώσας κούκλας. Ἐὰν ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε ἐπιδειχθέντες νάννοι, μήδ' αὐτοῦ τοῦ διασήμου ναυάρχου Τὸμ Πους ἐξαιρουμένου, διεκρίνοντο ἐν μέρει διὰ τὸ δύσμορφον τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου μέλους τοῦ σώματος ἢ διὰ τὸ περιωρισμένον τῶν διανοητικῶν δυνάμεων, παρὰ τοῖς προκειμένοις νάννοις ἀπ' ἐναντίας τὴν ἄκραν βλέπομεν κανονικότητα ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος καὶ τὸ εὔθυμον καὶ ζωηρὸν τοῦ χαρακτῆρος. Ὁ στρατηγὸς Μίτε ἄγει ἡλικίαν 22 ἐτῶν, ἔχει ὕψος 22 δακτύλων καὶ βάρος 9 ὡς ἔγγιστα λιβρῶν (ἤτοι 3½ ὀκάδων). Οἱ τρόποι του εἶναι λεπτοί, ἡ παράστασίς του ἀξιοπρεπὴς καὶ τὸ γοργὸν τοῦ πνεύματός του ἐμποιεῖ πράγματι θαυμασμόν. Χαριέστατος εἶναι ὅταν ψάλλῃ διὰ τῆς λεπτῆς αὐτοῦ φωνῆς ἀμεριανικὰ ᾄσματα. Ἡ σύντροφός του, καὶ

νῦν καὶ σύζυγός του μὶς Μίλλη, εἶναι ἡλικίας 18 ἐτῶν, ἔχει ὕψος 19½ δακτύλων καὶ βάρος μόνον 7 λιβρῶν. Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου της εἶναι κανονικὰ καὶ εὐειδῆ, οἱ ὀφθαλμοί της πλήρεις ποινηρίας, ἰδίως ὅμως διακρίνονται διὰ τὴν ὡραιότητα αἱ μικραὶ αὐτῆς χεῖρες. Ἡ δίαιτα τῶν δύο τούτων μικροσκοπικῶν πλασμάτων εἶναι ἡ συνήθης παρ' ὅλοις τοῖς ἀνθρώποις, τὰ φαγητὰ τὰ αὐτά· διὰ τὴν σοκολάταν ἔχουσιν ἀμφότεροι προτίμησιν.

Πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἦσαν μεμνησταυρωμένοι καὶ ὡς τοιοῦτοι περιῆλθον τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν ἐπιχειρηματίου τινὸς Ἀμερικανοῦ, ὅστις οὐχὶ μικρὰς ὠφελείας προσεπορίσθη ἐκ τῆς ἐπιδείξεως αὐτῶν. Ἤδη ὅμως, λήξαντος τοῦ συμβολαίου, ἐτέλεσαν, ὡς εἴπομεν, ἐν Ἀγγλίᾳ τὸν γάμον των, λαβόντες ὡραῖα δῶρα παρὰ τῆς ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν πατρίδα των, ὅπως ζήσωσιν ἐκεῖ πλησίον τῶν συγγενῶν των. Λέγεται ὅτι διὰ τῆς ἀνὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Εὐρώπην περιοδείας ἐξησφάλισαν ἀρκούντως τὸν μέλλοντα αὐτῶν βίον. Ἴσως ὅμως μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν τινων ἐπιχειρήσωσι μετὰ τῶν τέκνων των νέαν περιοδείαν, ἀλλὰ ταύτην βεβαίως δι' ἴδιον λογαριασμόν.

ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΝΑΝΝΟΙ.

Η ΙΣΑΤΙΣ Η ΚΥΑΝΗ ΑΛΩΠΗΞ.

ΕΝ τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα σπανιώτατα δύναταί τις νὰ ἴδῃ ζῶντα ἐν τοῖς θηριοτροφείοις τῆς Εὐρώπης, τοῦ ὁποίου ὅμως τὸ πολυτιμότατον δέρμα εἶναι ἀρκούντως γνωστὸν ἐν τῷ ἐμπορίῳ εἶναι ἡ κυανῆ Ἀλώπηξ ἢ Ἰσάτις (ὡς καλεῖται ἐπιστημονικῶς). Τὸ ζῶον τοῦτο, ὅπερ εὕρηται ἐν ταῖς χώραις τοῦ βορρᾶ καλεῖται παρὰ μὲν τοῖς Γροενλανδοῖς Τερενιάκ, καὶ παρὰ τοῖς Σαμοϊέδαις Νόγα, φέρει ἐν τοῖς ζωολογικοῖς καταλόγοις τὸ λατινικὸν ὄνομα Vulpes lagopus, καὶ τοῦτο ἕνεκα τῶν πυκνῶν αὐτοῦ τριχῶν, τῶν σχηματιζουσῶν περὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ εἶδος γούνας, προσφόρου διὰ τὰ κλίματα ἔνθα κατοικεῖ. Σπανιώτατα ἐμφανίζεται ἡ ἰσάτις εἰς μέρη μεσημβρινά· τοῦτο δὲ συμβαίνει μόνον ὁσάκις ἔκτακτος ὁριμὺς χειμὼν τὴν ἀποδιώκει πρὸς μέρη, ἐν οἷς δύναται νὰ εὕρῃ τὴν τροφήν της. Προωρισμένη νὰ ζῇ ἐν χώραις ψυχραῖς ἡ ἰσάτις ἔλαβε παρὰ τῆς φύσεως πυκνὰς τρίχας, ἥτις καθιστᾷ αὐτὴν πολὺ παχυτέραν παρ' ὅτι πράγματι εἶναι. Τὸ μέγεθος αὐτῆς εἶναι μικρότερον τοῦ τῆς κοινῆς ἀλώπεκος· οἱ πόδες αὐτῆς εἶναι ταπεινότεροι, τὸ σῶμα μακρότερον, ἡ κεφαλὴ μικροτέρα, τὰ ὦτα στρογγυλότερα, τὸ ῥύγχος ὀλιγώτερον ὀξύ, ἡ οὐρὰ πυκνοτέρα καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν τριχῶν πολὺ διαφορώτερος. Ἡ ἰσάτις τὸ θέρος εἶναι φαιόχρους, μολυβδόχρους ἢ ἐλαφρῶς καστανόχρους μὲ χρωματισμὸν κυανοῦν, τὸν δὲ χειμῶνα καθαρῶς λευκόχρους, ὡς οἱ ἀγροί, ἐν οἷς διαιτᾶται. Ἡ μετάβασις ὅμως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον χρωματισμὸν δὲν γίνεται ἀποτόμως, ἀλλὰ βαθμηδόν. Ὡς ἐκ τούτου συνέβη πολλάκις οἱ θηρευταὶ ἢ οἱ περιηγηταὶ νὰ μὴ ἀναγνωρίσωσιν εὐκόλως τὰ ζῶα ταῦτα, καὶ ν' ἀποδώσωσιν αὐτοῖς διαφόρους ὀνομασίας, οἷον κυανῆς ἀλώπεκος, λευκῆς ἀλώπεκος, φαιοχρόου, πολικῆς, βραχώδους κ. τ. τ. Σήμερον ὅμως εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ εἴδη εἰσὶν ἓν καὶ τὸ αὐτό, τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰσάτις γνωστόν.

Η ΙΣΑΤΙΣ. (Κυανῆ ἀλώπηξ.)

Τὰ δύο δείγματα τοῦ περιέργου τούτου ζώου, τὰ ὁποῖα εὑρίσκοντα ζῶντα ἐν τῷ ζωολογικῷ τῶν Παρισίων κήπῳ, συνελήφθησαν ἐν Ἰσλανδίᾳ· ἀλλ' ἡ ἰσάτις ἀπαντᾶται συχνότερον ἀκόμη ἐν τῇ βορείῳ Σκανδιναβικῇ, ἐν Γροενλανδίᾳ, καὶ ἐν τῇ ἀρκτῴᾳ Σιβηρίᾳ. Ἔνθα δὲν καταδιώκεται τὸ ζῶον τοῦτο δὲν φροντίζει νὰ ὀρύξῃ λάκκον, ὅστις νὰ τῷ χρησιμεύσῃ ὡς κοίτη, ἀλλ' ἀρκεῖται νὰ καταφύγῃ ὄπισθεν βράχου ἢ θάμνου, ὅπου περιμένει τὴν λείαν του, συνισταμένην ἐκ μικρῶν πτηνῶν καὶ ὀρνίθων. Ὀσάκις οἱ λέμοι κατὰ χιλιάδας ἐν στίχοις πυκνοῖς διέρχονται τὴν χώραν, σπείροντες ἐν τῇ διαβάσει αὐτῶν τὴν καταστροφήν, ἰσάτιδες παρακολουθοῦσιν αὐτοὺς καὶ ἐπαισθητῶς ἀραιοῦσι τοὺς στίχους των· καὶ οἱ λαγόποδες, αἱ πέρδικες, οἱ μικροὶ χαραδριοί, οἱ λάροι καὶ αἱ νῆσσαι πίπτουσι συχνότατα θύματα καὶ αὐτὰ καὶ αἱ φωλεαί των τῶν ἀδηφάγων διωκτῶν των, τῶν ἰσατίδων. Ἄλλως τε τὰ ζῶα ταῦτα δὲν εἶναι πολὺ ἐκλεκτικὰ ὡς πρὸς τὴν τροφὴν καὶ ἐν ἐλλείψει ζώντων πτηνῶν καὶ ζώων καταβροχθίζουσι τὰ ὑπὸ τῶν κυμάτων εἰς τὴν παραλίαν ἐκβραζόμενα πτώματα. Μετὰ ἀνηκούστου θρασύτητος εἰσχωροῦσι μέχρις αὐτῶν τῶν σκηνῶν τῶν περιηγητῶν καὶ ἁρπάζουσιν οὐ μόνον τὰ τρόφιμα, ἀλλὰ καὶ σάκκους, σκεπάσματα καὶ ἐνδύματα μάλλινα καὶ δερμάτινα. Ὁ φυσιοδίφης STELLER καὶ οἱ ὀπαδοί του, ὅτε περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ναυαγήσαντες εἶχον ριφθῆ ἐπὶ τῆς νήσου Behring, ἔνθα καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ διαμείνωσιν ἐπὶ ἓξ ὅλους μακροὺς μῆνας, ὑπέφερον οὐκ ὀλίγον ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν σαρκοβόρων τούτων ζώων· μάτην ἐπροσπάθουν νὰ τ' ἀποδιώξωσι διὰ πυροβολισμῶν, διὰ παγίδων, διὰ τοῦ φόνου τινων αὐτῶν, ἅπερ ἐξέθετον ὡς παράδειγμα καὶ ἐκφοβισμὸν εἰς ὄψιν τῶν συντρόφων των· τὴν νύκτα αἱ ἀλώπεκες ἤρχοντο πάλιν, μετετόπιζον τοὺς βαρεῖς λίθους, δι' ὧν ἐκαλύπτοντο τὰ τρόφιμα, ἔδακνον τὰ χειρόκτια, τὰ ὑποδήματα καὶ αὐτὰ τὰ δέρματα, τὰ χρησιμεύοντα ὡς κλινοστρωμναὶ τῶν περιηγητῶν.

Δικαίως ἑπομένως θεωρεῖται ἡ ἰσάτις ζῶον καταστρεπτικόν, καὶ πολὺ δεδικαιολογημένη θὰ ἦτο ἡ κατ' αὐτῶν θήρα, καὶ ἂν τὸ δέρμα των δὲν ἦτο ἐμπορικῶς τοσοῦτον πολύτιμον· πλὴν τὸ δέρμα τῶν ἰσατίδων εἶναι ἐμπόρευμα πλούσιον καὶ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα αἰῶνα ἡ θήρα τοῦ ζώου τούτου ἔλαβε μεγάλας διαστάσεις. Ἡ θήρα αὕτη οὐδεμίαν παρέχει δυσκολίαν, καθότι ὀλίγον ἀνεπτυγμένον εἶναι τὸ αἴσθημα τῆς συντηρήσεως παρὰ τοῖς ζώοις τούτοις, τὰ ὁποῖα

ἑνοῦσι πονηρίαν μετ' ἀπερισκεψίας, τόλμην μετὰ δειλίας· λέγεται μάλιστα ὅτι οἱ Σαμοΐεδαι οὔτε παγίδας κἂν μεταχειρίζονται πρὸς σύλληψιν τῶν ἰσατίδων ἀλλὰ προβαίνουσι διὰ τοῦ ἑξῆς τρόπου· Ὅταν τὸν χειμῶνα ἡ γῆ καλύπτηται ὑπὸ παχείας στρώσεως χιόνος, οἱ θηρευταὶ κρατοῦντες ἰσχυρὰ πτύα, κατεσκευασμένα ἐκ δέρματος τοῦ ρέννου, ἐξέρχονται εἰς θήραν· ἅμα δὲ ἀνακαλύψωσι τὴν εἴσοδον κοίτης τινος τῶν ἰσατίδων, ἐσκαμμένης ἐν τῇ χιόνι, σημειοῦσι τὴν διεύθυνσιν, ἀποκαλύπτουσι τὴν κοίτην διὰ τῶν πτύων, συλλαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς οὐρᾶς τὰ ἡμινεναρκωμένα ζῶα καὶ τοῖς θραύουσι τὴν κεφαλὴν κατὰ τοῦ πρώτου παρατυχόντος θράχου. Ἐν ἄλλαις χώραις συλλαμβάνονται αἱ ἰσάτιδες διὰ παγίδων ἢ φονεύονται διὰ πυροβόλων ὅπλων.

Ὁ κ. Φ. Μαρτῖνος ὑπολογίζει ὅτι κατ' ἔτος 90 χιλιάδες δέρματα ἰσατίδων πωλοῦνται ἐν ταῖς εὐρωπαϊκαῖς ἀγοραῖς. Τὰ δέρματα ταῦτα εἰσὶ δύο εἰδῶν· τὰ μὲν προερχόμενα ἐκ τῆς βορείου Ἀμερικῆς εἰσὶ καθαροῦ λευκοῦ χρώματος, τὰ δέ, ἀποστελλόμενα ἐκ Λαβραδώρ καὶ Ἀρχαγγέλου, εἶναι φαιόχροα μὲ κυανοῦν χρωματισμόν· τὸ πρῶτον εἶδος πωλεῖται ἀπὸ 6 μέχρι 15 φράγκων τὸ δέρμα, τὸ δεύτερον ἀπὸ 45 μέχρις 90 φράγκων· χρησιμεύει δὲ ἡ πολύτιμος αὕτη γοῦνα εἰς κόσμημα μανδυῶν γυναικείων, σπανιώτερον δὲ εἰς τάπητας καὶ πολυτελῆ σκεπάσματα. Ὅλα τὰ δέρματα δὲν ἔρχονται εἰς τὴν Εὐρώπην· ζωηρότατον γίνεται δι' αὐτῶν ἐμπόριον μὲ τὴν Κίναν, ἔνθα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἤδη αἰῶνος διὰ τοῦ δέρματος τῆς ἰσάτιδος περιεκοσμοῦντο οἱ μανδύαι τῶν μανδαρίνων. Ἐκτὸς δὲ τούτου πολλὰ πωλοῦνται ἐπιτοπίως ἢ μεταφέρονται εἰς τὰς Ἡνωμένας τῆς Ἀμερικῆς Πολιτείας. Τέλος δὲ καὶ πλείσται ὅσαι κυαναῖ ἀλώπεκες ἀπόλλυνται ἀσκόπως γενόμεναι βορὰ τῶν ἀετῶν, τῶν γυπῶν καὶ τῶν πυγάργων. Ἑπομένως ἄνευ ὑπερβολῆς δύναταί τις νὰ ὑπολογίσῃ ὅτι αἱ κατ' ἔτος καταστρεφόμεναι ἰσάτιδες ἀνέρχονται εἰς 300 χιλ., καὶ φόβος εἶναι μὴ εἰς μικρὸν χρόνου διάστημα ἐντελῶς ἐξαφανισθῇ τὸ εἶδος. Ἐὰν διατηρῆται εἰσέτι, ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ζώου γονιμότητα· ἑκάστη θῆλυς ἰσάτις γεννᾷ τὸ ἔαρ ἀπὸ ὀκτὼ μέχρι δέκα μικρῶν.

Μ' ὅλον τὸ ἀπερίσκεπτον καὶ ἀνόητον αὐτοῦ τὸ ζῶον τοῦτο εὐκόλως ἐξημεροῦται συλλαμβανόμενον ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ, καὶ εἶναι ἐπιδεκτικὸν ἀνατροφῆς τινος· εἶναι δὲ καὶ συμβιβαστικὸν ἀρκετά. Αἱ ἐν Παρισίοις ἰσάτιδες οὐδεμίαν ὑπέστησαν βλάβην ἢ μεταβολὴν ἐν τῷ χρωματισμῷ κατὰ τὸν περυσινὸν ἐκτάκτως μαλακὸν χειμῶνα· ἀπ' ἐναντίας ὅμως ἰσάτιδες, διατηρούμεναι ἐν Ῥωσσίᾳ ἐν δωματίῳ θερμαινομένῳ, ἐχρωματίσθησαν λευκαὶ κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ ἔτους ἐποχήν, καθ' ἣν λευκαίνονται καὶ αἱ τρίχες τῶν ἀγρίων ἀλωπέκων, τῶν περὶ τὸν πόλον ἐνδιαιτωμένων. Βεβαίως τὸ περίεργον τοῦτο ζῶον δεῖται πολλῶν ἔτι παρατηρήσεων καὶ μελετῶν, καὶ ἐλπὶς ὑπάρχει, ὅτι αἱ ἐν Παρισίοις διατηρούμεναι ἰσάτιδες θὰ ζήσωσιν ἀκμῆ, ὅπως ἀποδειχθῇ ἂν πράγματι τὰ σαρκοβόρα ταῦτα ζῶα ἀπόλλυσι μεταφερόμενα τὴν δύναμιν, ἣν ἔχουσι ν' ἀλλάσσωσι χρωματισμὸν κατὰ τὰς διαφόρους τοῦ ἔτους ἐποχάς.

Ἐν Λειψίᾳ τῇ 29/10 Αὐγούστου 1884.

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ἡ χαλαρότης καὶ ἀπραξία ἐν τοῖς χρηματιστηρίοις, προκληθεῖσα, ὡς γνωστόν, καὶ ἐκ τῆς χολέρας καὶ ἐκ τῆς γαλλο-κινεζικῆς διαφορᾶς καὶ τέλος καὶ ἐκ τοῦ νέου νόμου περὶ τραπεζῶν ἐν Γερμανίᾳ. Οἱ κάτοχοι χρεωγράφων ἐζήτουν νὰ τὰ πωλήσωσιν, ἀγορασταὶ δὲ ὀλίγιστοι ἐπαρουσιάζοντο — αἴφνης ὅμως ὡς διὰ μαγικῆς ῥάβδου ἐπῆλθε μεταβολή, διότι καὶ αἱ τράπεζαι δημοσιεύσασαι τοὺς ἰσολογισμούς των ἀπέδειξαν ὅτι αἱ ἐργασίαι των εἶχον ἀποδῇ ἐπικερδεῖς, καὶ καλὰ προεκήρυξαν μερίσματα, καὶ αἱ περὶ ἀφθόνου ἐσοδείας ἐλπίδες ἐπραγματοποιοῦντο καὶ αἱ ἐλπίδες ἐν γένει ἀνεπτεροῦντο. Ἐν τοσούτῳ καὶ ἐκ Παρισίων ἔρχονται εὐφρόσυνοι ἀγγελίαι· ἡ διένεξις μετὰ τῆς Κίνας συμβιβάζεται, καὶ ἡ χολέρα ὀσημέραι παύει. Μεγάλως ἐλκύει τὸ ἐνδιαφέρον τῶν χρηματιστηρίων καὶ ἡ ὑπόθεσις τῆς διώρυγος τοῦ Παναμᾶ· διότι ἐν ᾧ πολλαχόθεν διεδίδετο ὅτι τὰ κεφάλαια τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὸ ἥμισυ ἤδη εἶναι ἐξηντλημένα καὶ ὅτι αἱ ἐργασίαι ἕνεκα τοῦ νοσώδους κλίματος βαίνουσι λίαν βραδέως, ὁ ἱδρυτὴς τῆς Ἑταιρίας Λεσὲψ ἐν τῇ τελευταίᾳ τῶν μετόχων συνελεύσει τὰ πάντα παριστᾷ ὑπὸ τὴν λαμπροτέραν καὶ ἐνθαρρυντικωτέραν ὄψιν, καὶ ποιεῖ ἐν τέλει παραλληλισμὸν σπουδαιότατον μεταξὺ τῆς διώρυγος ταύτης καὶ τῆς τοῦ Σουέζ, ἧς, ὡς γνωστόν, ἦτο ἐπίσης κατασκευαστής. — Ἐν Λονδίνῳ ἀπετελέσθη ὑπόθεσις, μεγίστην ἔχουσα διὰ τοὺς χρηματιστικοὺς κύκλους σπουδαιότητα — ἡ αἰγυπτιακὴ συνδιάσκεψις. Ὅσαι καὶ ἂν συνεδέοντο πρὸς αὐτὴν προσδοκίαι, φαίνεται ὅμως, κατὰ τὰς τελευταίας εἰδήσεις, ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἐντελῶς ἀπέτυχε· μεταξὺ τῶν προτάσεων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν ἀξιώσεων τῆς Γαλλίας δὲν ἐπῆλθε συμφωνία. Ἀλλ' ἡ ματαίωσις τῆς συνδιασκέψεως δὲν ἐπηρέασεν, ὅσῳ ἐνομίζετο, κακῶς τὰ χρηματιστήρια, εἴτε διότι τοιοῦτο περιεμένετο τὸ ἀποτέλεσμα, εἴτε διότι ὁ κόσμος παρηγορεῖται διὰ τοῦ λόγου τοῦ Γλάδστωνος, ὅτι ἡ σύμπνοια θὰ ἐπιτευχθῇ. Μόνον τὰ αἰγυπτιακὰ χρεώγραφα ἔμενον χαλαρά. — Βαθεῖαν ἐνεποίησεν ἐν Βερολίνῳ ἐντύπωσιν ἡ ἔκπτωσις τῶν μετοχῶν τοῦ τουρκικοῦ μονοπωλίου τῶν καπνῶν· ἐν ᾧ πρό τινων μηνῶν ἡ τιμὴ τῶν μετοχῶν τούτων ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τοῦ Βερολίνῳ ἦτο 112.75, σήμερον σημειοῦται αὕτη εἰς τὰ 103· ὡς αἰτία ἀποδίδεται ἡ μεγάλη παρακαταθήκη καπνοῦ, ἡ ἑορτὴ τοῦ ῥαμαζανίου καὶ τὸ λαμβάνον χώραν λαθρεμπόριον. Εἶναι αὗται αἱ πραγματικαὶ αἰτίαι, ἢ ἄλλαι τινὲς κεκρυμμέναι; Περὶ τούτου δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ἀπὸ τοῦδε ὁριστικῶς.

Α.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἔληξεν ἐν Λειψίᾳ ὁ τελεσθεὶς διαγωνισμὸς τῆς Σκοποβολῆς. Τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν λαμπρά, καὶ πλεῖστοι ὅσοι σκοπευταὶ διεκρίθησαν διὰ τὴν ἀκρίβειαν περὶ τὴν σκοποβολήν. Μεταξὺ τούτων δέον νὰ συγκαταλεχθῇ ὁ πρίγκηψ τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανὸς Ἐμμανουήλ, ἀδελφὸς νεώτερος τῆς αὐτοκρατείρας τῆς Αὐστρίας, ὅστις ἐκέρδισε πέντε βραβεῖα καὶ ἐπηνέθη παρ' ὅλων τῶν συναδέλφων του, χειροκροτηθεὶς ἐνθουσιωδῶς ὅτε προσῆλθε νὰ λάβῃ τὰ βραβεῖα ἐκ χειρὸς τοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρίας. — Ἦσαν ἐν τοῖς σκοπευταῖς καὶ ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἐκ μικρᾶς τινος κωμοπόλεως τῆς Γερμανίας· τὸ περίεργον δὲν εἶναι τοσοῦτον ὅτι ἑπτὰ μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας προσῆλθον σκοπευταί, ἀλλ' ὅτι ἐκ τούτων οἱ μὲν τρεῖς ἦλθον ἐκ τῆς πατρίδος των, οἱ δύο δὲ ἐξ Ἀσίας, ἕνδα διαμένουσι, καὶ οἱ ἄλλοι δύο ἐξ Ἀμερικῆς, ἕνδα πρὸ ἐτῶν εἰσὶν ἀποκατεστημένοι. Οἱ τέσσαρες ἐν τῇ ξένῃ ζῶντες ἀδελφοὶ ἀπεράσισαν ἐφέτος νὰ ἐπισκεφθῶσι τοὺς γηραιοὺς γονεῖς των καὶ ἀφ' οὗ ἅπαξ εὑρίσκοντο ἐν Γερμανίᾳ ἦλθον καὶ μέχρι Λειψίας χάριν τοῦ διαγωνισμοῦ. Οἱ ἐπιτυχέστερον σκοπεύσαντες ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν ἦσαν οἱ δύο Ἀμερικανοί, ἀπόδειξις τοῦτο, ὅτι ἐν Ἀμερικῇ ἡ τῶν ὅπλων ἄσκησις ἐνεργεῖται πάντοτε μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ σκοπευτῶν καὶ διαγωνισμοῦ σκοποβολῆς ὁ λόγος, ἐπιτραπήτω ἡμῖν ἐνταῦθα ν' ἀναφέρωμεν καὶ περὶ νέου Ἕλληνος σκοπευτοῦ, ὅστις περιποιεῖ ἀληθῶς τιμὴν εἰς τὸ ἔθνος ἡμῶν. Εἶναι οὗτος ὁ δεκαεπταετὴς οἷός τοῦ ἐν Παρισίοις διαμένοντος κ. Θεοδώρου Νέγρη Ἰωάννης, ὅστις ἐν τῷ τελευταίῳ διαγωνισμῷ τῶν Maisons Lafitte ἔλαβε τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς τὴν σκοποβολήν. Καὶ ἐν Ἀθήναις ἔτι εὑρισκόμενος ὁ νέος οὗτος Ἕλλην, παῖς ἀκόμη ὤν, ἐπανειλημμένως ἐβραβεύθη εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τῆς Ἑταιρίας τῆς σκοποβολῆς. Ἐν Παρισίοις ὅμως ἡ κατὰ 160 συναγωνιστῶν ἐπιτυχία του ὑπῆρξε τόσον λαμπρά, ὥστε ὁ Πρόεδρος ἐγχειρίζων αὐτῷ τὸ βραβεῖον θερμότατα τὸν συνεχάρη, καὶ τῷ εἶπεν ὅτι θὰ καταστῇ ὁ πρῶτος σκοπευτὴς τοῦ κόσμου. Οἱ Γάλλοι, βλέποντες ἐξ ἀρχῆς ἤδη ὅτι ὁ Ἕλλην ἔμελλε νὰ τοὺς νικήσῃ προσεκάλεσαν ἐκ διαφόρων μερῶν τηλεγραφικῶς τοὺς ἐμπειροτέρους σκοπευτάς, ὅπως διαμφισβητήσωσι τῷ Ἕλληνι τὴν νίκην, λόγῳ τοῦτο ἐθνικῆς φιλοτιμίας· ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδὲν κατώρθουσαν καὶ τὸ πρῶτον βραβεῖον ἔλαβεν ὁ κ. Ἰωάννης Νέγρης.

Ὁ τελέγραφος μετέδωκεν ἡμῖν τὴν λυπηρὰν εἴδησιν, ὅτι τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην, 24/5 Αὐγούστου, πυρκαϊὰ καταστρεπτικὴ ἐξεράγη ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῶν Ἀθηνῶν, ἀποτεφρώσασα τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου οἰκοδομήματος. Μεγάλην κατέβαλον οἱ πυροσβέσται καὶ αἱ ἀρχαὶ πρὸς κατάσβεσιν τῆς πυρκαϊᾶς δραστηριότητα, ἀλλ' ὁ σφοδρὸς πνέων βορρᾶς ἐματαίωσε τὰς προσπαθείας. Τὸ λυπηρότερον δὲ εἶναι ὅτι καὶ τινες πυροσβέσται καὶ στρατιῶται ἔπεσαν θύματα τῆς γενναιότητος αὐτῶν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ.

Τὰ ἐν Ἀθήναις ἀνάκτορα ἐκτίσθησαν, ὡς γνωστόν, δαπάνῃ τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκου Α΄., ὅστις ἠθέλησε νὰ οἰκοδομήσῃ μέγαρον ἀξιοπρεπὲς διὰ τὸν υἱόν του Ὄθωνα, τὸν πρῶτον τῆς Ἑλλάδος βασιλέα, καὶ ὅστις μόνος ἐξελέξατο καὶ τὴν κατάλληλον πρὸς τοῦτο θέσιν. Ἡ πρὸς οἰκοδομὴν τῶν ἀνακτόρων καταβληθεῖσα τότε δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς 6 ἑκατομμύρια φράγκων. Τὰ ἀνάκτορα ἀποπερατωθέντα κατῳκήθησαν παρὰ τοῦ βασιλικοῦ τῆς Ἑλλάδος ζεύγους ἐν ἔτει 1837. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, καίτοι σχετικῶς νέον, ἔχει ὅμως ἤδη καὶ τὴν ἱστορίαν του. Ἐν αὐτῷ ὑπεγράφη ἐν ἔτει 1843 τὸ Σύνταγμα· ἐξ αὐτοῦ ἀπῆλθε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1862 τὸ βασιλικὸν ζεῦγος διὰ τὴν περιοδείαν, ἐξ ἧς δὲν ἔμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον· αὐτὸ ἐδέχθη ἐν ἔτει 1863 τὸν νέον τῶν Ἑλλήνων βασιλέα, Γεώργιον Α΄. ἐν αὐτῷ τέλος ἔλαβε χώραν καὶ τὸ σπουδαιότατον διὰ τὸ μέλλον τῆς πατρίδος ἡμῶν συμβάν, ἡ γέννησις τοῦ πρώτου Ἕλληνος διαδόχου τῇ 18 Ἰουλίου τοῦ 1868. Μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος τὰ ἀνάκτορα τῶν Ἀθηνῶν περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἔθνους, τὸ ὁποῖον δεόντως ἀπεζημίωσε τὴν βαυαρικὴν κυβέρνησιν. Κατὰ τὴν μεσοβασιλείαν ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν φρούρησιν ἰδιαιτέρως ἐπιτροπῆς, ἥτις λίαν ἀξιεπαίνως διεξήγαγε τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ ἐντολὴν καὶ παρέδωκεν αὐτὰ ἀνέπαφα κατὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ νέου ἡγεμόνος. Ἐπίσης μέγας ὀφείλεται ἔπαινος καὶ εἰς τὸν λαὸν τῆς πρωτευούσης, ὅστις κατὰ τὰς θυελλώδεις καὶ κρισίμους μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Ὄθωνος ἡμέρας εἰς οὐδὲν προέβη κατὰ τῆς κατοικίας τοῦ βασιλέως ἀτόπημα, ἀλλὰ μετὰ τῆς ἰδιαζούσης τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει ὑπερηφανείας καὶ μεγαλοψυχίας περιῆλθεν ὅλας τὰς αἰθούσας, ὅλα τὰ δωμάτια, τὰς αὐλὰς καὶ τοὺς διαδρόμους, τὰ πάντα παρατηρῶν, τὰ πάντα περιεργαζόμενος, ἀλλ' ἀξιοπρεπῶς, ἡσύχως καὶ μετὰ θρησκευτικοῦ οὕτως εἰπεῖν σεβασμοῦ, καὶ οὐχὶ μετὰ τῆς ἀχαλινώτου ἐκείνης καὶ χαμερποῦς αὐθαδείας, μεθ' ἧς ἐν ἄλλαις χώραις ὁ λαὸς παρεκτρεπόμενος εἰς τοιαύτας περιστάσεις καταφέρεται κατὰ τῶν πραγμάτων, τῶν ἀνηκόντων εἰς τοὺς ἐξωσθέντας ἡγεμόνας.

Ἀγνοοῦμεν εἰσέτι ὁποῖαι αἱ διαστάσεις τῆς καταστροφῆς τοῦ πυρὸς· εὐχόμεθα μόνον ὁ τηλεγράφος νὰ μετέδωκεν ἡμῖν ὑπερβολικὴν τὴν εἴδησιν.

Αἴνιγμα 225.

Ἀπάνθρωπόν τινα, σκληρόν, ἀρχαῖον βασιλέα,
Τοὺς ξένους θυσιάζοντα, τὸ ὅλον μου ἐμφαίνει.
Συνέλαβεν πλὴν δυστυχῶς τὸν θεῖον Ἡρακλέα.
Οὕτως ἠθέλησε σκληρά, ἀθλία Εἱμαρμένη.
Φόβος μὲ ἐκυρίευσε, τὸ ῥόπαλον ὡς εἶδον,
Νὰ ἀφοπλίσωσι δ' αὐτὸν τοῖς ὑπηρέταις εἶπον,
Κ' εἰς θάνατον νὰ ἄγωσι· πλὴν οὕτος, διασπάσας
Μετ' εὐκολίας τὰ δεσμά, ὥρμησε μετὰ λύσσης
Κατὰ τοῦ ὑπηρέτου μου· τὸ ῥόπαλον δ' ἁρπάσας
Μ' ἐφόνευσ' ὁ ἀνίλεως καὶ τὸν υἱόν μ' ἐπίσης.
Πλὴν σύ, ἂν θέλῃς, δύνασαι ζωὴν νὰ μοὶ χαρίσῃς,
Ἀρκεῖ, ὦ ἀναγνώστα μου, νὰ μὲ διχοτομήσῃς.
Τὸ πρῶτόν μου τὸ ἥμισυ θὰ σοὶ παρουσιάσῃ
Ζῶον τετράπουν εὔηθες εἰς ἄκρον· δίχως ἄλλο
Θὰ μὲ προσβάλλῃ τις πολύ, οὕτως ἂν σ' ὀνομάσῃ.
Εἰς ἄγγελον δὲ τῶν θεῶν τὸ ἥμισύ μου τ' ἄλλο
Θὰ ἴδῃς αἴφνης νὰ τραπῇ· πλὴν συγκαταριθμοῦμαι
Κ' εἰς τὰ λαμπρὰ φαινόμενα κι' ἀρκούντως σ' ἐνθυμοῦμαι.
Τὸ πρῶτον πάλιν ἥμισυ ἂν θέλῃς νὰ χωρίσῃς
Τετράπουν χυδαιότερον τοῦ ἄλλου θ' ἀπολαύσῃς.
Ταῦτὸ εἰς τ' ἄλλο ἥμισυ νὰ πράξῃς ἂν θελήσῃς,
Ὡς ἰδιότητα ἀτμοῦ τότε θὰ μὲ θαυμάσῃς.
Ἀκέφαλον καὶ ἄμεσον ἂν τ' ὅλον θεωρήσῃς,
Ἀρχαῖον κ' εὐεργετικὸν θεὸν θ' ἀνακαλύψῃς.
Τέσσαρα μόνον γράμματα ἐκ τ' ὅλου ἂν ἐκλέξῃς,
Ἐμφανισθήσεται θεὰ τῶν μάλα ἐπισήμων·
Δύο δὲ μόνον γράμματα ἂν στερηθῇ ἡ λέξις,
Εὑρήσεις δύο ὄργανα αἰσθήσεων χρησίμων. —
Πλὴν σὲ ἠνόχλησα πολύ. ὦ λύτα μου, νομίζω.
Παύω λοιπόν· ἡσύχασε· πλέον δὲν σὲ σκοτίζω.

Αἰκ. Π. Βασιλειάδου, ἐν Τεργέστῃ.

Αἴνιγμα 226.

Στὰ ἑλληνικὰ πελάγη
Εἶμαι νῆσός τις μεγάλη.
Ἂν τὰ δύο σὺ ψηφία
Ἀφαιρέσῃς τ' ἀρχικά μου,
Νῆσον θὰ μ' ἰδῇς καὶ πάλι
Καὶ οὐχὶ πολὺ μακράν μου.
Ἀλλ' ἐὰν τὸ πρὶν στοιχεῖον
Εἰς μικρὸν σὺ μεταβάλλῃς,
Τότε χαίρων τὸ στρουθίον
Καὶ πετοῦν θὲ νὰ προσβάλλῃς·
Πλὴν τὴν κάραν σὺ ἂν θέλῃς,
Ἥτις μένει, ν' ἀφαιρέσῃς
Ἀπ' τὸ μέσον μ' ἤδη σῶμα,
Θὰ γενῶ θεὰ ἀμέσως
Καὶ ἐκ τοῦ Ζηνὸς τὸ δῶμα
Θὰ πετῶ, καλέ μου λύτα,
Ταχυτέρα τῆς νεφέλης.

Δ. Φραγκόπουλος, ἐν Γαλαζίῳ.

Αἴνιγμα 227.

Τὸ πρῶτόν μου ποσότητα
ἐμφαίνει, ὡς ἐξεύρεις·
Ὡς μέλος τοῦ σοῦ σώματος
τὸ δεύτερον θὰ εὕρῃς·
Ὡς ὄγκος δὲ τὸ ὅλον μου
συνήθως ἀπαντᾶται,
Πλὴν ζῶν εἰς μέρη δροσερὰ
ἐλεύθερον πλανᾶται.

Ν. Γ. Μουσούρης, ἐν Βερδιάνσκᾳ.

Πρόβλημα 228.

Σχηματισθήτω ὄνομα ἀρχαίου βασιλέως διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων ἥρωος, ἀρχαίου ἡγεμόνος, ὅστις ἵνα ἐκδικηθῇ τὸν φόνον τοῦ πατρός του ἐφόνευσε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μητέρα, περιωνύμου ῥήτορος, θεοῦ, ἀσιανοῦ βασιλέως, κριτοῦ τοῦ Ἅδου, στρατηγοῦ, Μούσης, ἀνθρώπου, οὗ τὸ ὄνομα ἦτο ἀπηγορευμένον νὰ προφέρῃ τις ἐπὶ ποινῇ θανάτου, καὶ νομοθέτου.

Ὁ αὐτός.

Πρόβλημα 229.

(Ἀριθμητικόν.)

Ἐπωλήθη συγκομιδὴ σίτου 5½ κυβικῶν μέτρων πρὸς δραχμὰς 23½ τὸ ἑκατόλιτρον, ἐπὶ τῇ ἕδρᾳ εἰδήματος ἀναλογοῦντος 79 χιλιόγραμμα καθ' ἑκατόλιτρον, καὶ ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ νὰ ἐκπίπτηται ἡ τιμὴ ἀναλόγως τοῦ βάρους, ἂν εὑρεθῇ ἐλαφρότερον. Παραδοθέντος τοῦ σίτου εὑρέθη ὅτι ἐζύγιζε 77 μόνον χιλιόγραμμα καθ' ἑκατόλιτρον. Ζητεῖται α΄.) ἡ ἀξία τοῦ παραδοθέντος πράγματος, καὶ β΄.) τὸ παραδοθὲν ποσὸν εἰς χιλιόγραμμα.

Ἰω. Κ. Γρουμπός, ἐν Γαλαζίῳ.

Πρόβλημα 230.

*ο**οὶ *δ* **οῦ*ο* ἐ*ί*η*α* *ἡ* *ό*α* *' οὔ*εί*.

(Ἐλλείπουσι τὰ σύμφωνα.)

Ἰωάν. Ε. Ἀσαριωτάκης, ἐν Γαλαζίῳ.

Πρόβλημα 231.

Ὁ ἐ**αί*ω* *ι*ῶ* **εί**ω* *οῦ ἀ*αί*ω* *α*οῦ**ο*.

(Ἐλλείπουσι τὰ σύμφωνα.)

Ὁ αὐτός.

ΛΥΣΕΙΣ.

Αἰνίγμ. 220.
Ὁ ἔρως.

Αἰνίγμ. 221.
Ο τηλέγραφος.

Αἰνίγματος 222.
ΨΑΡΑ — ΑΡΑΨ.

Προβλήματος 223.
Π ατρίς
Ρ έα
Α ρης
Ξ ένης
Ι ταλία
Τ ειρεσίας
Ε λλάς
Λ άρισσα
Η ρα
Σ πάρτη.

Προβλήματος 224.
Χ. 1 = Χημεία.

Ἔλυσαν· τὰ 207, 211 ἡ δεσποινὶς Θεοδώρα Βασιλειάδου ἐν Τόνιδι· τὰ 208, 209 ὁ κ. Γ. Μανιδάκης ἐπίσης· τὰ 209—211 ὁ κ. Γρ. Γ. Δρόσος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὰ 213—215, 217—219 ὁ κ. Λουκᾶς Στένης ἐν Λάρνακι· τὰ 213, 217 ὁ κ. Κοντουμᾶς ἐν Ζωρίχῃ· τὰ 213—215, 218, 219, 221, 222 ὁ κ. Ἰω. Κ. Γρουμπός ἐν Γαλαζίῳ· τὰ 213, 215, 217 ἡ δεσποινὶς Ἐρ. Γ. Ζέρρου ἐν Προύσῃ· τὰ 215, 217 ὁ κ. Ε. Γεωργαντόπουλος ἐν Ἰασίῳ· τὰ 220, 223, 224 ὁ κ. Ι. Μ. Α. ἐν Λονδίνῳ· τὰ 220, 222 ἡ Κυρία J. Y. Gibson ἐν Swaynesthorpe τῆς Ἀγγλίας· τὰ 221, 223 ὁ Κύριος J. Y. Gibson ἐπίσης· τὸ 220 ὁ κ. Ἐμμ. Σολωμός ἐν Βουκουρεστίῳ, καὶ τὸ 224 ἡ δεσποινὶς Ἑλένη Ἀθ. Αὐτσικα ἐν Γαλαζίῳ.

Κ. Σ. Κ. εἰς Ἰάσιον. Εὐχαριστοῦμεν· θέλομεν φροντίσει περὶ ὧν γράφετε. — κ. Μ. Γ. Χ. εἰς Ζυρίχην. Ἐλήφθη σημείωσις τῆς νέας διευθύνσεως. — κ. Η. Σ. εἰς Κέρκυραν. Ποίημα μετ' εὐχαριστήσεως ἐλήφθη· Ἕσπερος ἐξακολουθήσει ἀποστελλόμενος ὑμῖν εἰς Π. — κ. Ν. Γ. Μ. εἰς Βερδιάνσκαν. Χειρόγραφον ἐλάβομεν· εὐχαριστοῦμεν. Χρῆσις αὐτοῦ γενήσεται ἐν καιρῷ εὐθέτῳ. — κ. Μ. Ἰ. εἰς Κωνστάντσαν. Περικάλυμμα ἐστάλη ὑμῖν πρὸ καιροῦ διὰ Βραΐλας· ἐλπίζομεν ὅτι μέχρι τοῦδε περιῆλθεν εἰς χεῖρας ὑμῶν. Ἡ ἀξία αὐτοῦ ἐλήφθη. — κ. Α. Ν. εἰς Drincea. Τὰ τεύχη ἐσταλήσαν αὐθημερόν. — κ. Ἰ. Α. εἰς Ἀθήνας. Ἐλπίζομεν διὰ τοῦ παρόντος τεύχους νὰ προσφέρωμεν τοῖς φίλοις ἀναγνώσταις τοῦ "Ἑσπέρου" ἐν ἐκτάκτῳ παραρτήματι καὶ ἑτέραν εἰκόνα τῶν ἡρώων μας· ἀλλὰ δυστυχῶς μὲ ὅλας τὰς προσπαθείας καὶ τὰς ἐγκαίρους παραγγελίας ἡμῶν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ προμηθευθῶμεν εἰσέτι τὰς ἀναγκαίας πρὸς τοῦτο φωτογραφίας. Ὅθεν ἐπειδὴ καὶ ὑμεῖς ἐνδιαφέρεσθε εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἐκτάκτων παραρτημάτων, θέλετε μεγάλως συνδρόμει εἰς τοῦτο τὴν διεύθυνσιν, ἀποστέλλοντες, ἐὰν σᾶς ἦναι τοῦτο δυνατόν, τινὰς τῶν προσωπογραφιῶν τῶν ἐπισημοτέρων ἡρώων. (Σ. τ. Δ. Ἐὰν τις τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ τῆς περικοπῆς ταύτης καὶ ἦναι εἰς θέσιν νὰ φανῇ ἡμῖν κατὰ τοῦτο χρήσιμος, βεβαιωθήτω ὅτι μεγάλας θὰ τῷ ὀφείλομεν χάριτας, ἀρκεῖ αἱ προσωπογραφίαι νὰ ὦσι πισταί.)

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 19. LEIPZIG.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗ ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΪΔ.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρυγος Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαΐδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγγαπώρης τῇ α΄. ἑκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλκούτταν διὰ Πόρτο-Σαΐδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβον τῇ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανύει 10 μίλια τὴν ὥραν, μεταξὺ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μίλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἑκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαΐδ καὶ τὴν Συρίαν).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἑκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλὰξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

Τὴν Τετάρτην (ἑκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῇ 6 μ. μ. εἰς Φιούμιον, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκωλον, Καλάμας, Πειραιά, Θεσσαλονίκην, Θεσσαλίαν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῇ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (τῆς μαύρης θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβεως.

ΕΙΣ ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βάρης, Βρεντησίου, Μεσσήνης, Κατάνης, Συρακουσῶν καὶ Μελίτης (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιούμιον καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος.

Πλειοτέρας πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστῃ Διεύθυνσις καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λόυδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 6).

|209

W. DRUGULIN, LEIPZIG

PRINTER TYPEFOUNDER

FIRST PRIZES: PARIS 1867. PHILADELPHIA 1876. LEIPZIG 1879.

This establishment, founded 1829, is prepared to undertake the casting of type in all languages and the printing of plain or art works of all kinds in the most careful and prompt manner, at the most moderate terms. The cheaper rates at which compositors work in Germany, especially in Oriental languages, allow works of that description to be set up in Germany; as the small cost of freight is thereby compensated for. Besides

ORIENTAL WORKS

the proofs of which are carefully read by capable scientific men, whose services are at the disposal of the firm, another Speciality is the printing of works in Old Style with initials, head- and tail pieces on Dutch hand made paper.

Of the various languages, in which both the foundry and printing office are ready to work, the following may be more particularly enumerated:

1. Amharic	13. Bulgarian	25. French	37. Illyrian	49. Palmyrene	61. Semitic German
2. Anglo-Saxon	14. Burmese	26. Georgian	38. Italian	50. Pehlwi	62. Servian
3. Arabic	15. Coptic	27. Glagolite	39. Jewish Script-type	51. Persian	63. Sind
4. Aramaic	16. Cyprian	28. Greek (Anc. and Mod.)	40. Kawi	52. Persian Cuneiform	64. Spanish
5. Armenian	17. Cyrillian	29. Greek Lapidary Type	41. Lettic	53. Phœnician	65. Swedish
6. Assyrian Cuneiform	18. Danish	30. Guaranian	42. Lithuanian	54. Polish	66. Syriac
7. Aymara	19. Demotic	31. Hebrew	43. Malay	55. Portuguese	67. Tartar
8. Babylon. Cuneiform	20. English	32. Ancient-Hebrew	44. Mandchoo	56. Rabbinical	68. Thibetan
9. Bengalee	21. Estrangelo	33. Hieratic	45. Median Cuneiform	57. Runic	69. Turkish
10. Black Letter	22. Ethiopic	34. Hieroglyphic	46. Mexican	58. Russian	70. Walloon
11. Bohemian	23. Etrurian	35. Hindustani	47. Nestorian	59. Samaritan	71. Wend
12. Brazilian	24. Finnish	36. Hungarian	48. Norwegian	60. Sanskrit	72. Zend

By constant purchase and also by cutting new type for foreign languages, we are constantly increasing the number of our founts and at present possess 185 Oriental, 205 Gothic, 394 Latin, making a total of 784 different founts of type. In Latin and Gothic founts we have the special letters required for the Northern and Roman languages. Samples of printing, together with estimates and designs will be furnished on application.

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΑ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ.

Θεολογία τοῦ Σωκράτους. Τὸ περὶ προνοίας δόγμα.

Πραγματεία γαλλιστὶ συγγραφεῖσα

ὑπὸ

Γουσταύου Δ' Ἐίχθαλ.

Ἐξελληνισθεῖσα δὲ μετὰ προσθήκης ἐν παραρτήματι τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφῶντος

ὑπὸ

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΒΑΛΕΤΤΑ.

Τιμὴ Μάρκ. 6.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι 1884.

W. DRUGULIN.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ ΕΣΠΕΡΟΥ ἐν Λειψίᾳ (ELSTER-STRASSE 19)

εὑρηνται καὶ τὰ ἑξῆς βιβλία·

Τόμος Α΄. τοῦ Ἑσπέρου, ἔτος 1881—1882. Ἄδετος μὲν φρ. 40 (χρ.) δεδεμένος φρ. 50 (χρ.).
Τόμος Β΄. τοῦ Ἑσπέρου, ἔτος 1882—1883. Ἄδετος μὲν φρ. 40 (χρ.) δεδεμένος δὲ φρ. 50 (χρ.).
Τόμος Γ΄· τοῦ Ἑσπέρου, ἔτος 1883—1884. Ἄδετος μὲν φρ. 40 (χρ.) δεδεμένος δὲ φρ. 50 (χρ.).

Τὸ ᾆσμα τοῦ Χιαβάθα. Ἔκδ. 1883 φρ. 6.25. Μετάφρασις ἔμμετρος ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ τοῦ LONGFELLOW. (Μετὰ εἰκόνων.)
Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος, πρωτότυπον ἱστορικὸν διήγημα. Ἔκδ. 1883. φρ. 2.50.

Τὰ ἄνω βιβλία εὑρίσκονται καὶ παρὰ τοῖς βιβλιοπώλαις, Κυρίῳ Π. Σαράντη, βιβλιοπωλεῖον Φοίνικος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Κυρίῳ Ἰ. Παπάδη ἐν Κωνσταντινουπόλει, Κυρίοις Ε. Δοσίῳ καὶ Σ^{ια} ἐν Κερκύρᾳ, Κυρίῳ Σ. Γράσσῳ ἐν Θεσσαλονίκῃ, Κυρίοις Δεκίπρη καὶ Σ^{ια} ἐν Σμύρνῃ.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.

Ο ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ.

Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.